

REDNI POSTOPEK
[EVA 2024-3130-0023]

PREDLOG

ZAKON O FUNKCIONARJIH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pravice in obveznosti funkcionarjev, predvsem pa pravice po prenehanju mandata, še vedno ob nekaterih posebnih zakonih ureja Zakon o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list SRS, št. 30/90, Uradni list RS, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93, 13/93, 18/94, 109/12 in 21/13), sprejet v letu 1990. Glede na to, da se je spremenila državna ureditev in je bila sprejeta nova ustava, je nujno treba urediti tudi status funkcionarjev. Zakon o funkcionarjih v državnih organih ne odraža več dejanskega stanja v državni ureditvi in ne omogoča ustreznega izvajanja v praksi. Problematiko je bilo zaradi tega treba reševati parcialno, s področnimi zakoni, ali pa smiselno uporabljati rešitve zakona iz leta 1990, kar je povzročalo težave in zaplete tako pri določanju pravic funkcionarjev med trajanjem mandata in po prenehanju mandata kot tudi pri določanju obveznosti (na primer uveljavljanje pravice do nadomestila po prenehanju funkcije brez potrebe po dokazovanju utemeljenosti vloge za uveljavitev te pravice, upravičenost do nekaterih drugih pravic po prenehanju mandata – primer pravice do letnega dopusta in regresa za letni dopust). Primer posebnega, samo za določeno kategorijo funkcionarjev veljavnega urejanja področja pravic in obveznosti funkcionarjev med trajanjem in po prenehanju mandata, je zakon, ki ureja poslance, ki je med prvimi poskušal sistemsko urediti to področje in tako omogočiti nemoteno izvajanje poslanske funkcije in zagotavljanje pogojev za njeno izvajanje. Področje pravic po prenehanju mandata je bilo leta 2012 na novo urejeno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 109/12), ki je uredil pravice funkcionarjev do nadomestila plače in preostalih pravic po prenehanju funkcije. Ureditev izhaja iz dejstva, da je treba zagotavljati ne samo smotnost, temveč tudi legitimnost in transparentnost porabe javnofinančnih sredstev ter tudi preglednost in enotnost ureditve določenih pravic, za katere se sredstva zagotavljajo v okviru proračunskih sredstev. Zakon o funkcionarjih v državnih organih je bil noveliran tudi v letu 2013, ko je bila z Zakonom o dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 21/13) urejena pravica do plačila za opravljanje funkcije ter pravica do povračila stroškov, ki jih imajo v zvezi z opravljanjem funkcije funkcionarji, ki funkcijo opravljajo nepoklicno.

Med razlogi, ki narekujejo novo sistemsko ureditev tega področja, je treba posebej izpostaviti tudi vzpostavitev lokalne samouprave v Republiki Sloveniji in s tem povezan proces reorganizacije državne uprave, ki je v letu 2002 pripeljal do vzpostavitve drugačne organiziranosti državne uprave in uvedbe sistema javnih uslužbencev. Pravice in obveznosti funkcionarjev na lokalni ravni je bilo treba smiselno urediti z zakonom, ki je sicer urejal področje lokalne samouprave, ob tem pa je bilo za izvajanje v praksi, predvsem glede določanja pravic po prenehanju mandata, treba uporabljati tudi veljavni zakon o funkcionarjih. Prav tako je treba opozoriti, da je bilo v Republiki Sloveniji ob ustavno določenih državnih organih ustanovljenih še nekaj drugih državnih organov, v katerih funkcije izvršujejo funkcionarji, njihove pravice med trajanjem funkcije in po prenehanju funkcije pa niso urejene oziroma se uporablja zakon iz leta 1990.

Dodatno pa je treba opozoriti še na dejstvo, da je Republika Slovenija v okviru priprav na polnopravno članstvo v Evropski uniji in v okviru modernizacije javne uprave sistemsko uredila dve bistveni področji, in sicer sistem plač v javnem sektorju ter sistem javnih uslužbencev, kar je vplivalo na število in vrsto funkcionarjev v izvršilni veji oblasti. Zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju, temelji na načelu enotnosti ureditve za vse funkcionarje in javne uslužbence.

Sistemsko neurejeno pa je ostalo področje povračil stroškov in drugih prejemkov funkcionarjev. Povračila stroškov in drugi prejemki namreč pripadajo zaposlenim (pojem zaposleni je skupni pojem za funkcionarje in javne uslužbenke, kot je bil že uporabljen v nekaterih zakonih, na primer ZUJF) v Republiki Sloveniji, pri čemer so za funkcionarje, ki poklicno opravljajo funkcijo, urejeni v zakonih, za javne uslužbenke pa v kolektivnih pogodbah dejavnosti in poklicev. Zakon o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 2/91-I, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 109/12 in 21/13) kot splošni zakon pa določa, da imajo funkcionarji, ki poklicno opravljajo funkcijo, pravico do osebnega dohodka, prejemkov iz sredstev skupne porabe, nadomestila osebnega dohodka ter do povračila stroškov, ki jih imajo pri delu in v zvezi z delom.

V skladu z idejo o sistemske urejanju javnega sektorja je pravice in obveznosti funkcionarjev nujno treba urediti v celoti, saj parcialne rešitve ne omogočajo nemotene, zakonitega in transparentnega izvajanja funkcij, kot tudi ne delovanja organov, v katerih funkcionarji izvajajo funkcije. Neurejenost tega področja vpliva tudi na izvajanje spremljajočih dejavnosti oziroma aktivnosti strokovnih služb, ki so odgovorne za zagotavljanje pogojev za nemoteno izvajanje vseh funkcij v Republiki Sloveniji.

Veljavna ureditev pravic funkcionarjev med izvrševanjem funkcije in po prenehanju mandata torej temelji na različnih zakonih. Ker so bile sistemske rešitve sprejete v različnih časovnih obdobjih, se med seboj razlikujejo, zaradi česar so tudi funkcionarji med trajanjem in po prenehanju mandata lahko v različnem položaju, kar je upošteva posebnosti določene funkcije glede določenih pravic sicer sprejemljivo. Kljub temu pa bi bilo vsaj na področju pravic in obveznosti, ki se nanašajo na plačo, druge prejemke iz delovnega razmerja in povračila določenih stroškov, ter glede pravic po prenehanju mandata, če teh pravic izrecno ne ureja posebni zakon, smiselno slediti enotni ureditvi, saj gre za zagotavljanje pravic iz javnih sredstev in vsaj pri določenih povračilih stroškov in drugih prejemkih ni utemeljenih razlogov za razlikovanje.

V nadaljevanju so navedeni zakoni, ki določajo status funkcionarjev in rešitve glede pravic in obveznosti funkcionarjev:

- Zakon o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93, 18/94-ZRPJZ, 109/12 in 21/13; ZFDO) ureja vrste funkcionarjev, pravice med trajanjem mandata in po prenehanju mandata, pri čemer vsebuje tudi možnost, da bi moral funkcionar po prenehanju mandata opravljati določeno delo v organu;
- Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05-UPB4, 126/07-ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23; ZDU-1) določa pristojnosti ministra ter določa državnega sekretarja kot funkcionarja vlade;
- Zakon o vladi (Uradni list RS, št. 24/05-UPB1, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22; ZVRS) ureja status predsednika vlade, ministra in državnega sekretarja ter generalnega sekretarja vlade kot funkcionarja vlade, določa pa tudi, da se glede pravic predsednika vlade, ministrov in generalnega sekretarja vlade do plače in nadomestil ter drugih osebnih prejemkov in povračil, do socialnega zavarovanja in dopustov ter za pravice po prenehanju mandata smiselno uporabljajo določbe zakona o poslancih, za pravice državnih sekretarjev do plače in nadomestil ter drugih osebnih prejemkov in povračil, do socialnega zavarovanja in dopustov ter za pravice po prenehanju mandata pa določbe ZFDO. Zakon določa tudi, da morajo ministri in generalni sekretar vlade opravljati tekoče posle do imenovanja novih funkcionarjev, pravice po prenehanju mandata jim gredo od naslednjega dne po dnevu prisega ministrov, imenovanih po tem zakonu, oziroma po dnevu imenovanja drugih funkcionarjev;
- Zakon o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05-UPB2, 109/08, 39/11, 48/12 in 17/22; ZPos) ureja pravico poslancev do plače, nadomestil in drugih prejemkov, določa, da se poslancu šteje čas opravljanja funkcije v delovno dobo ter da je v času opravljanja funkcije socialno zavarovan po predpisih o socialnem zavarovanju, ki veljajo za osebe v delovnem razmerju.

Prav tako določa, da ima poslanec pravico do drugih osebnih prejemkov in povračil (povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, regresa za prehrano med delom, regresa za letni dopust, nadomestila za ločeno življenje, povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj, povračila stroškov selitve iz kraja stalnega prebivališča v kraj, kjer ima službeno stanovanje, in nazaj, povračila stroškov za izobraževanje, jubilejne nagrade, odpravnine ob odhodu v pokoj, stroškov v zvezi s službenimi potovanji, kot so dnevnice, stroški prevoza, stroški prenočevanja, in do mesečnega pavšalnega zneska za pokrivanje stroškov pri opravljanju funkcije v zvezi z delom v volilni enoti. Skladno z ZPos pogoje in višino prejemkov in povračil stroškov določi državni zbor oziroma pristojno delovno telo. Zakon določa tudi, da ima poslanec pravico do letnega dopusta v trajanju do 40 delovnih dni ter do izrednega plačanega dopusta do 7 delovnih dni v posameznem koledarskem letu zaradi osebnih razlogov. Zakon ureja pravice po prenehanju mandata (36., 37. in 38. člen);

- Zakon o državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-UPB1, 95/09 – odl. US, 21/13 – ZFDO-F, 81/18 – odl. US, 16/23 in 12/24 – ZVDZ-E; ZDSve) je v drugem odstavku 62. člena določal, da ima član državnega sveta pravico do nadomestila izgubljenega zaslužka za čas opravljanja funkcije in pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije. Ta odstavek je prenehal veljati z uveljavitvijo Zakona o dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 21/13), ki je določil, da ima član državnega sveta pravico do plačila za opravljanje funkcije ter do povračila stroškov, ki jih ima v zvezi z opravljanjem funkcije. Skladno z Odločbo Ustavnega sodišča številka: U - I - 248/08 -15 z dne 11.11.2009 o delni razveljavitvi drugega odstavka 43. člena Zakona o Državnem svetu in drugega stavka 3. člena Zakona o dopolnitvah Zakona o Državnem svetu, se funkcija predsednika Državnega sveta opravlja poklicno. Zakon določa tudi sekretarja državnega sveta, ki je funkcionar in se zanj uporabljajo določbe ZFDO;
- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE; ZLS) določa občinske funkcionarje, in sicer so to člani občinskega sveta, župan in podžupan. Zakon določa tudi pravico do plače, če funkcijo opravljajo poklicno, ali do plačila za opravljanje funkcije, če funkcijo opravljajo nepoklicno;
- Zakon o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07-UPB1, 108/07 Skl.US: U-I-259/07-10, 109/12, 23/20 in 92/21; ZUstS) določa pravico do plače in nadomestil plače, štetje delovne dobe ter pravice do drugih osebnih prejemkov in povračil (povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela, povračilo stroškov v zvezi s službenimi potovanji, kot so dnevnice, stroški prevoza, stroški prenočevanja, regres za prehrano med delom, regres za letni dopust, nadomestilo za ločeno življenje, povračilo stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj, povračilo stroškov selitve iz kraja stalnega prebivališča v kraj, kjer ima službeno stanovanje, in nazaj, povračila stroškov za izobraževanje, jubilejna nagrada in odpravnina ob odhodu v pokoj). Zakon določa tudi pravico do dopusta, in sicer ima sodnik ustavnega sodišča pravico do letnega dopusta v trajanju 40 delovnih dni ter do izrednega plačanega dopusta do 7 delovnih dni v posameznem koledarskem letu zaradi osebnih razlogov. Zakon določa tudi pravice sodnikov ustavnega sodišča po prenehanju funkcije ustavnega sodnika (76., 77., 78. in 78.a člen), za pravice generalnega sekretarja ustavnega sodišča do nadomestil ter drugih osebnih prejemkov in povračil ter o drugih pravicah se smiselno uporabljajo predpisi, ki urejajo te pravice za funkcionarje v državnih organih;
- Zakon o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12; ZRacS-1) ureja delovnopравни položaj članov računskega sodišča in določa, da je član računskega sodišča funkcionar računskega sodišča, za urejanje drugih prejemkov in pravic članov računskega sodišča se uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo te pravice za funkcionarje v državnih organih, pravice po prenehanju ureja 33., 33.a, 33.b, 34. in 35. člen. Za vrhovne državne revizorje in za sekretarja Računskega sodišča, ki so tudi funkcionarji, pa zakon določa, da zanje glede drugih prejemkov in pravic veljajo določbe ZFDO;

- Zakon o varuhu človekovih pravic (Uradni list RS, št. 69/17 – uradno prečiščeno besedilo; ZVarCP) določa, da so varuh in namestniki varuha funkcionarji, in ureja pravice po prenehanju funkcije v 48., 49., 49.a in 50. členu. Navedene določbe veljajo tako za varuha kot tudi za namestnike, 54. člen pa določa, da se glede pravic in povračil za generalnega sekretarja varuha smiselno uporabljajo določbe ZFDO;
- Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20 – popr. in 129/22;) določa Fiskalni svet kot samostojen državni organ, ki ima tri člane (predsednik in dva člana), ki so funkcionarji. Drugih določb glede njihovih pravic ne vsebuje;
- Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri; ZIntPK) določa Komisijo za preprečevanje korupcije kot samostojen in neodvisen državni organ. Komisija ima predsednika komisije in dva namestnika predsednika komisije. Predsednik komisije in namestnika predsednika komisije so funkcionarji. Posebnih določb glede pravic funkcionarjev zakon ne vsebuje;
- Zakon o Informacijskem pooblaščenču (Uradni list RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A; ZInfP) določa, da je Informacijski pooblaščenec je samostojen in neodvisen državni organ, informacijski pooblaščenec ima status državnega funkcionarja, drugih določb glede pravic zakon ne vsebuje;
- Zakon o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg; ZVarD) določa zagovornika načela enakosti kot samostojen državni organ, naloge opravlja zagovornik, ki ima status funkcionarja, drugih določb glede pravic zakon ne vsebuje;
- Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-1I, 60/17 in 72/19; ZPVPJN) določa, da je Državna revizijska komisija je poseben, neodvisen in samostojen državni organ, ki ima predsednika in šest članov, ki imajo status državnih funkcionarjev. Določb glede posebnih pravic funkcionarjev zakon ne vsebuje;
- Zakon o zagotavljanju pogojev za opravljanje funkcije predsednika republike (Uradni list RS, št. 15/03 in 109/12; ZZPOFPR) določa, da se za pravice predsednika republike do dopustov, do nadomestil, do drugih osebnih prejemkov in povračil ter do socialnega zavarovanja smiselno uporabljajo določbe zakona o poslancih, za pravice funkcionarjev v uradu predsednika republike (generalni sekretar, namestnik generalnega sekretarja, šef kabineta in svetovalci predsednika republike) glede plač in povračil stroškov ter socialnih zavarovanja pa se smiselno uporabljajo določbe ZFDO. Navedeni zakon tudi ureja pravice zakonca predsednika republike;
- Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15, 17/15, 23/17 – ZSSve, 36/19 – ZDT-1C, 34/23 – odl. US in 76/23; ZSS) ureja pravico sodnikov do plače, nadomestil in drugih prejemkov, določa, da se sodniku šteje čas opravljanja funkcije v delovno dobo ter da je v času opravljanja funkcije socialno zavarovan po predpisih o socialnem zavarovanju, ki veljajo za osebe v delovnem razmerju. Prav tako določa, da ima sodnik pravico do drugih osebnih prejemkov in povračil (povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, regresa za prehrano med delom, regresa za letni dopust, nadomestila za ločeno življenje, povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj, povračila stroškov selitve iz kraja stalnega prebivališča v kraj, kjer ima službeno stanovanje, in nazaj, povračila stroškov za izobraževanje, jubilejne nagrade, odpravnine ob odhodu v pokoj, stroškov v zvezi s službenimi potovanji). Prejemki in povračila se jim izplačujejo po predpisih, ki veljajo za poslance državnega zbora, če ta zakon ne določa drugače. Zakon določa tudi pravico do dopusta, in sicer ima sodnik pravico do letnega dopusta v trajanju do 40 delovnih dni, vendar ne manj kot trideset delovnih dni ter do izrednega plačanega dopusta do 7 delovnih dni v posameznem koledarskem letu zaradi

osebnih razlogov in pravico do izrednega neplačanega dopusta za pripravo na volitve v trajanju trideset delovnih dni. Zakon določa tudi pravico do izobraževanja (62., 63., 64. in 65. člen) ter pravico sodnika do predčasne upokojitve (75. člen);

- Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSLS-A, 63/13, 17/15, 23/17 – ZSSve, 22/18 – ZSICT, 16/19 – ZNP-1, 104/20, 203/20 – ZIUPOPDVE in 18/23 – ZDU-10; ZS) določa, da ima Vrhovno sodišče Republike Slovenije generalnega sekretarja, ki je funkcionar, drugih določb glede pravic generalnega sekretarja (z izjemo pravice do plače plače in dodatkov kot dela plače pod pogoji in v višini, kot jih določa zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju) zakon ne vsebuje:
- Zakon o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21 in 105/22 – ZZNŠPP; ZDT-1) ureja pravico državnih tožilcev do plače, nadomestil in drugih prejemkov, določa, da se državnemu tožilcu šteje čas opravljanja funkcije v delovno dobo ter da je v času opravljanja funkcije socialno zavarovan po predpisih o socialnem zavarovanju, ki veljajo za osebe v delovnem razmerju. Prav tako določa, da ima državni tožilec prejemkov, dodatkov, plačil, nadomestil in povračil v enakih primerih ter v enaki višini, kakor sodnik ustreznega naziva oziroma položaja. Zakon določa tudi pravico do dopusta, in sicer ima državni tožilec pravico do letnega dopusta v trajanju od najmanj 30 do največ 40 delovnih dni dopusta ter do izrednega plačanega dopusta do 7 delovnih dni v posameznem koledarskem letu zaradi osebnih razlogov in pravico do izrednega neplačanega dopusta za pripravo na volitve v trajanju trideset delovnih dni. Zakon določa, da se za izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje državnih tožilcev smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodniško izobraževanje. Za štipendiranje državnih tožilcev se prav tako smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodniške štipendije. V 73. členu zakon določa pravico do predčasne upokojitve;
- Zakon o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. 23/17; ZDOdv) določa, da sta generalni državni odvetnik in namestnik generalnega državnega odvetnika funkcionarja ter da imata poleg pravic in obveznosti vezanih na opravljanje funkcije tudi pravice in obveznosti, ki veljajo za višje državne odvetnike, če ta zakon ne določa drugače. Upošteva se prehodno določbo ZDOdv so status funkcionarja do izteka mandata obdržali tudi državni pravobranilci in pomočniki državnih pravobranilcev, ki so bili imenovani na podlagi Zakona o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14 – ZUPPJS15); ti do poteka mandata nadaljujejo delo kot višji državni odvetniki oziroma kot državni odvetniki. Glede njihovih pravic in dolžnosti pa se do poteka njihovega mandata uporablja Zakon o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14 – ZUPPJS15), ki je urejal njihove pravice do plače, nadomestil in drugih prejemkov, letnega dopusta, izrednega plačanega in neplačanega dopusta, pravice do strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja.

Glede na navedeno in glede na to, da sta tako področje javnih uslužbencev kot tudi področje sistema plač v javnem sektorju urejena z zakonom, je smiselno, da se sistemsko urejanje javnega sektorja zaokroži z zakonsko ureditvijo določenih pravic in obveznosti funkcionarjev med trajanjem mandata in po prenehanju opravljanja funkcije, in sicer glede tistih pravic, ki jih ne urejajo posebni zakoni. Pregled ureditve namreč kaže, da so praviloma pravice funkcionarjev med trajanjem mandata in po prenehanju mandata v organih, ki jih določa Ustava RS (predsednik republike, državni zbor, vlada, ustavno sodišče, računsko sodišče, varuh človekovih pravic) v celoti ali delno urejene v zakonu, pravice ostalih funkcionarjev, tudi v lokalni samoupravi, pa so vezane na ZFDO.

Prav tako pa je treba poudariti, da so bila povračila stroškov in drugi prejemki ne glede na določbe nekaterih posebnih zakonov od leta 2012 za funkcionarje urejeni v Zakonu za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 –

ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20-ZIPRS2122 in 136/22-ZSPJS-AA; ZUJF), kar pa je zaradi sprememb kolektivnih pogodb za javne uslužbence postavilo funkcionarje v neenak položaj, za kar ni najti utemeljenih razlogov. Navedeno stanje je tudi zaradi opozoril posameznih državnih organov in funkcionarjev na neutemeljene razlike bilo začasno urejeno v novembru 2022 s spremembo ZSPJS. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 136/22; ZSPJS-AA), je tako določil, da do uveljavitve zakona, ki bo uredil povračila stroškov in druge prejemke funkcionarjev, pripadajo funkcionarjem povračila stroškov in drugi prejemki v zvezi z delom v skladu s tem zakonom, torej povračila stroškov in prejemki, ki jih ZSPJS-AA navaja. Povračila stroškov in drugi prejemki v zvezi z delom pripadajo funkcionarjem v enaki višini in pod enakimi pogoji, kot to velja za javne uslužbence.

V zvezi s povračili stroškov in drugimi prejemki torej ni utemeljenih razlogov za različno obravnavo funkcionarjev in javnih uslužbencev, zato je smiselna ureditev, po kateri funkcionarjem pripadajo določena povračila stroškov in drugi prejemki v enaki višini in pod enakimi pogoji, kot to velja za javne uslužbence, seveda ob upoštevanju vrste in vsebine funkcije, ki jo izvršuje funkcionar. Tako gre na primer pri upokojitvi za enako pravno stanje funkcionarja in javnega uslužbenca (upokojitev), zaradi česar ni razlogov za različno obravnavo.

Seveda pa je smiselno, da se za funkcionarje v enaki višini in pod enakimi pogoji, kot to velja za javne uslužbence, urejajo le tista povračila stroškov in drugi prejemki, kjer je to utemeljeno in to ne vpliva na izvajanje funkcij v zakonodajni, izvršilni in sodni veji oblasti ter v drugih državnih organih. Upoštevati je torej treba tudi dejstvo, da se pravice in obveznosti funkcionarjev urejajo z zakonom, kar pomeni, da bo ta zakon urejal le tista povračila stroškov in druge prejemke, ki jih bo izrecno navedel, v ostale pravice pa ne bo posegel. Področni zakoni že sedaj določene pravice funkcionarjev urejajo dodatno ali drugače, kar izhaja iz vrste in značilnosti funkcije. Tako ostaja nespremenjena ureditev nekaterih pravic iz posebnih zakonov, kot na primer, zakona, ki ureja poslance, saj ni utemeljenih razlogov, da bi s tem zakonom posegali v nekatere izmed pravic (na primer povračilo stroškov oziroma mesečni pavšal, vezanih na opravljanje poslanske funkcije).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj predloženega zakona je sistemsko urediti pravice in obveznosti funkcionarjev glede obveznih socialnih zavarovanj ter pravice, povezane z opravljanjem funkcije, med trajanjem funkcije, prav tako pa je cilj zakona urediti položaj in pravice funkcionarjev po prenehanju opravljanja funkcije.

Cilj predlaganega zakona je tudi sistemsko urediti nekatera povračila stroškov in druge prejemke, kar je sedaj urejeno začasno na način, da se funkcionarjem povračila stroškov in drugi prejemki izplačujejo pod enakimi pogoji in v enaki višini, kot to velja za javne uslužbence.

Izhajajoč iz navedenega predlagatelj sledi naslednjim posamičnim ciljem:

- vzpostavitev enotnega in z zakonom urejenega preglednega sistema pravic in obveznosti funkcionarjev v Republiki Sloveniji, ki izvršujejo funkcijo, pri čemer ta zakon ureja funkcionarje in pravice, ki niso urejene v posebnem zakonu, razen določb o nekaterih povračilih stroškov in drugih prejemkih funkcionarjev ter o nadomestilu plače za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom,
- upoštevanje ustavnega položaja nekaterih državnih organov in funkcionarjev na način, da se vzpostavi enotna in z zakonom določena ureditev določenih povračil stroškov in drugih prejemkov, ki pripadajo funkcionarjem v Republiki Sloveniji, ki poklicno izvršujejo funkcijo, pri čemer ta zakon ureja le tista povračila stroškov in prejemke, ki so enaki za vse funkcionarje in ki ne posegajo v preostale pravice, urejene v posebnem zakonu,

- upoštevanje načela delitve oblasti tako, da je urejanje določenih povračil stroškov prepuščeno posebnim zakonom (kot na primer pravica do mesečnega pavšalnega zneska za pokrivanje stroškov pri opravljanju funkcije v zvezi z delom v volilni enoti),
- upoštevanje avtonomije lokalne samouprave, pri čemer se pravice in obveznosti funkcionarjev v lokalnih skupnosti na sistemski ravni urejajo z zakonom, podrobnejša ureditev določenih pravic, pogojev in primerov, ob katerih funkcionarjem pripada določena pravica, pa je prepuščena pristojnim organom lokalnih skupnosti,
- ureditev pravic funkcionarjev z upoštevanjem splošnega gospodarskega stanja države ter splošnih usmeritev glede gospodarne in transparentne porabe javnih sredstev ter ureditve pravic, plač in povračil stroškov v javnem sektorju,
- vzpostavitev ustreznih podlag za zakonito, nedvoumno, enako in pregledno urejanje pravic in obveznosti funkcionarjev med trajanjem mandata in po prenehanju mandata,
- preprečevanje možnosti za zlorabo pravic po prenehanju mandata,
- vzpodbujanje kandidiranja za javne funkcije, pri čemer naj bi urejen sistem ter vnaprej znan obseg pravic in obveznosti ter pravica do vrnitve na prejšnje delo po prenehanju funkcije pripomogel k čim večjemu številu strokovno usposobljenih in vsestransko aktivnih kandidatov, kar bi posledično vplivalo tudi na kakovostno izvajanje vseh funkcij in s tem oblasti kot celote.

2.2. Načela

Prav tako predlagatelj sledi določenim načelom, ki izhajajo iz ustavne in pravne ureditve Republike Slovenije, in sicer so to:

- načelo delitve oblasti, pri čemer zakon upošteva to načelo ne ureja pravic in obveznosti ter pogojev dela za izvrševanje funkcije tistih funkcionarjev, za katere pravice ureja poseben zakon, razen določb o povračilih stroškov in drugih prejemkih funkcionarjev ter o nadomestilu plače za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom,
- načelo zakonitosti, enotnosti in preglednosti, saj zakon vzpostavlja podlage za zakonito urejanje pravic in obveznosti funkcionarjev med trajanjem izvrševanja funkcije, pri tem pa sledi načelu, da so vse pravice funkcionarjev enotno, enako in pregledno urejene v zakonu, kar onemogoča različne razlage, prakse ali neenotno obravnavo enakih položajev;
- načelo avtonomije lokalne samouprave, saj določa zakon rešitve na sistemski ravni, kar je ne glede na navedeno načelo potrebno zaradi enotnosti in enakosti vseh funkcionarjev v lokalnih skupnostih v Republiki Sloveniji; ne glede na to pa zakon določa, da o posameznih pravicah odloča komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja posamezne lokalne skupnosti, če zakon ne določa drugače;
- načelo enakosti, saj ni utemeljenih razlogov, da bi funkcionarji, ki poklicno opravljajo funkcijo, iz javnih sredstev prejeli določena povračila stroškov in prejemke, ki jih ureja ta zakon in nadomestilo plače za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, v drugačni višini in pod drugačnimi pogoji;
- načelo ekonomičnosti in gospodarne ter pregledne rabe javnih sredstev, saj zakon enotno ureja vse pravice in obveznosti, ki pripadajo funkcionarjem med opravljanjem funkcije in po prenehanju opravljanja funkcije, posebej pa zakon ureja pravico do vrnitve na prejšnje delo, pravico nadomestila plače po prenehanju funkcije in možen čas ter pogoje za uveljavljanje te pravice.

2.3. Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev in način reševanja:

Poglavitne rešitve se nanašajo na:

- obseg veljavnosti in vsebino zakona,
- opredelitev funkcionarjev, določitev nekaterih pogojev za opravljanje funkcije (državljanstvo RS, nekaznovanost) ter določitev pristojnega organa za odločanje o pravicah funkcionarja,

- kadar je to potrebno zaradi narave pravice, sicer pa določene pravice funkcionarju pripadajo, če so izpolnjeni z zakonom določeni pogoji,
- ureditev pravic funkcionarjev med opravljanjem funkcije (povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije, nadomestila, letni dopust), pri čemer je plača že urejena v zakonu, ki ureja sistem plač v javnem sektorju,
 - določitev pravic po prenehanju mandata, in sicer pravice do vrnitve na prejšnje delo in možnost uveljavljanja pravice do nadomestila plače po prenehanju funkcije, čas prejemanja nadomestila in višino nadomestila ter pogojev in pravil, ki jih mora funkcionar v času prejemanja nadomestila upoštevati.

Zakon natančno določa, da se čas opravljanja funkcije šteje kot delovna oziroma pokojninska doba in ima funkcionar pravico do obveznih socialnih zavarovanj. Prav tako zakon določa, da funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo, pripada plača, v primerih in ob pogojih, ki so določeni z zakonom, pa tudi nadomestila plače in drugi prejemki ter povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije. Zakon določa povračila stroškov in druge prejemke, višino in pogoje za izplačevanje, glede usklajevanja višine posameznih povračil in prejemkov pa se predlagatelj sklicuje na ureditev, ki velja za javne uslužbenke v državni upravi, saj ocenjuje, da ni razlogov, ki bi utemeljevali drugačno, višjo ali nižjo določitev teh pravic za funkcionarje.

Zakon vključuje tudi določitev nekaterih drugih pravic, ki jih lahko uveljavljajo funkcionarji v času izvajanja funkcije, pri čemer pa je treba opozoriti, da bodo morali pristojni organi s posebnimi akti določiti natančnejše pogoje in primere za uveljavljanje teh pravic. Gre na primer za pravico do uporabe službenega avtomobila, druge opreme in službenega stanovanja, za pravico do usposabljanja in izpopolnjevanje za izvajanje funkcije ter tudi za pravico do plačane odsotnosti v primerih, določenih z zakonom. Pravica do rednega letnega dopusta je vezana na nekatere kriterije, ki jih zakon določa za javne uslužbenke v državni upravi, z dodatno določitvijo števila dni dopusta za zahtevnost funkcije v tem zakonu. Upoštevani so kriteriji, kjer je število dni dopusta odvisno samo od izpolnjevanja kriterijev in ne od presoje pristojnega organa ali funkcionarja.

Zakon namenja posebno poglavje ureditvi pravic po prenehanju funkcije, pri čemer predlagatelj, kot že rečeno, sledi usmeritvam glede racionalne rabe javnih sredstev ter vzpodbujanja strokovno usposobljenih posameznikov h kandidiranju za javne funkcije, kar bo možno tudi ob pogoju, da je vnaprej znana ureditev pravic in obveznosti tako med opravljanjem funkcije kot tudi po prenehanju mandata. Pri tem predlog zakona smiselno sledi tudi nekaterim rešitvam, ki jih vključujejo sedaj veljavni zakoni. Predlog zakona določa pravico do vrnitve na prejšnje delo v roku 30 dni po prenehanju funkcije s pravico do nadomestila plače v višini 80 odstotkov plače, ki jo je funkcionar prejemal v času opravljanja funkcije, pravico do nadomestila po prenehanju opravljanja funkcije, ki jo veže na čas opravljanja funkcije, in sicer določa, da funkcionar nima pravice do nadomestila plače, če mu funkcija preneha pred potekom šestih mesecev od izvolitve ali imenovanja oziroma če mu predčasno preneha zaradi pravnomočne obsodbe.

Urejena je tudi pravica do vrnitve na delo. Funkcionar, ki je bil do izvolitve oziroma imenovanja v delovnem razmerju, ima pravico, da se po prenehanju funkcije vrne na delo, ki ga je opravljal, ali na drugo delo, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi, razen če iz objektivnih razlogov vrnitev ni mogoča.

Predložene rešitve praviloma sledijo usmeritvi, da se v primerih, ko to ne vpliva na avtonomijo posameznih vej oblasti ter na avtonomijo in zakonitost izvajanje funkcije, določene pravice funkcionarjev določajo v obsegu in višini, kot to velja za javne uslužbenke v državni upravi, seveda ob upoštevanju specifik oziroma posebnosti izvajanja določene funkcije.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom in splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava ter mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagatelj ocenjuje, da bo imel sprejem predloženega zakona pozitivne posledice za državni proračun in za druga javna sredstva. Omogočil bo urejanje pravic in obveznosti funkcionarjev med trajanjem mandata in po prenehanju funkcije v obsegu, ki bo pomenil manjšo porabo javnih sredstev. Predvsem rešitve glede nadomestil po prenehanju funkcije, ki so omejena tako časovno kot po višini, in rešitev glede vrnitve v delovno razmerje, lahko pomenijo pozitiven premik k racionalni rabi javnih sredstev.

Natančnih finančnih posledic predloga zakona ni možno navesti, saj so v neposredni odvisnosti predvsem od števila funkcionarjev, ki bodo uveljavljali pravice po prenehanju mandata. Predlog zakona ne posega v število funkcionarjev, plače funkcionarjev pa so predmet urejanja v drugem zakonu. Glede na to, da predlog zakona sistemsko ureja tudi druge prejemke in povračila stroškov v zvezi s poklicnim opravljanjem funkcije, predlagatelj ocenjuje, da bo tudi obseg potrebnih javnih sredstev za te namene enak, kot je sedaj, saj predlagane rešitve sledijo sedaj veljavni začasni ureditvi. Predlog ureditve nadomestil plače po prenehanju opravljanja funkcije temelji na veljavni ureditvi, ki sledi cilju enotne ureditve pravic, za katere se sredstva zagotavljajo v okviru proračunskih sredstev ter legitimnosti in transparentnosti porabe javnofinančnih sredstev.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona se zagotavljajo v državnem proračunu v okviru postavk za plače proračunskih uporabnikov. Sredstva za izvajanje zakona za funkcionarje v samoupravnih lokalnih skupnostih se zagotavljajo v proračunih samoupravnih lokalnih skupnosti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlagatelj ugotavlja, da je področje urejanja pravic nosilcev oblasti v posameznih pravnih sistemih različno urejeno. Že ob pripravi predloga rešitev za sistemsko urejanje plač javnih uslužbencev in funkcionarjev je bilo ob pregledu primerjalne ureditve plač v nekaterih državah članicah Evropske unije ugotovljeno, da skupen evropski model oziroma sistem plač ne obstaja. Različni sistemi so namreč posledica različnih ureditev, predvsem na področju organizacije organov oblasti (na primer močan položaj vlade v Franciji) ter razmerje med posameznimi decentraliziranimi teritorialnimi enotami (na primer deželna ureditev v Zvezni Republiki Nemčiji in Avstriji). Zaradi tega ni možno govoriti o prilagojenosti urejanja področja oziroma pravic funkcionarjev v Republiki Sloveniji pravu oziroma ureditvam v Evropski uniji.

Glede na dejstvo, da je bila primerjalna ureditev na področju plač tudi za funkcije pripravljena že ob pripravi predloga zakona o sistemu plač v javnem sektorju, urejanje tega področja za sodno vejo oblasti pa je ob upoštevanju sistemske ureditve prepuščena posebnim zakonom, predlagatelj ocenjuje, da se je ob predlogu zakona o funkcionarjih smiselno osredotočiti predvsem na pravice po prenehanju mandata, zato tudi prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih vsebuje predvsem pregled teh pravic.

Ob tem predlagatelj posebej opozarja, da je bilo ob pripravi predloga rešitev glede pravic po prenehanju mandata, ki jih vsebuje veljavni zakon o poslancih, zbranih precej informacij ter pripravljenega precej primerjalnega in analitičnega gradiva, ki je dostopno v Raziskovalno-dokumentacijskem sektorju Državnega zbora ter na spletni strani Državnega zbora Republike Slovenije. Enako je na spletni strani Državnega zbora Republike Slovenije dostopno gradivo, ki je bilo pripravljeno hkrati z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o funkcionarjih v državnih organih Uradni list RS, št. 109/12). Prav tako je treba opozoriti, da je na spletni strani Državnega zbora dostopno tudi novo gradivo z naslovom Odločbe za funkcionarje, iz katerega glede na primerjalni pregled ureditve v posameznih državah izhaja, da parlamenti praviloma

funkcionarjem, ki jih imenujejo, ne izdajajo individualnih aktov, ampak funkcionarji pravice do plače in drugih prejemkov uveljavljajo na podlagi zakona.

V nadaljevanju prikazujemo pravice po prenehanju opravljanja funkcije nekaterih funkcionarjev, povzeto po gradivu Raziskovalno-dokumentacijskega sektorja Državnega zbora.¹

PRESEDNIK VLADE IN MINISTRI

Češka

Pravice funkcionarjev na Češkem ureja Zakon o plačah in drugih prejemkih (Act No. 236/1995 on Salary and Other Appurtenances Connected with Execution of Function for Representatives of State Power, Some State Authorities, Judges and Members of European Parliaments). Funkcionarji – torej tudi člani vlade, so po izteku mandata upravičeni do t. i. ugodnosti zaradi odhoda s položaja (*departure benefit – pay-off*). Te so odvisne od števila let opravljanja funkcije – mandata, pripada jim najmanj ena in največ pet plač. V praksi to pomeni, da na primer funkcionar, ki je opravljal funkcijo tri leta, prejme štiri plače, funkcionar, ki je opravljal funkcijo 30 let, pa prejme 5 plač, saj je to najvišje možno število plač, ki jih lahko funkcionar prejme po izteku mandata.

Hrvaška

Pravice in obveznosti državnih funkcionarjev v Republiki Hrvaški na splošno ureja Zakonom o dolžnostih in pravicah funkcionarjev, ki državne funkcionarje v uvodnih določbah najprej taksativno našteva. V okviru pravic, ki jim pripadajo med opravljanjem funkcije je posebej urejena pravica do plače, pravica do povračila materialnih stroškov (nadomestilo za ločeno življenje, povračilo stroškov za službeno potovanje, regres za prehrano) in druge pravice v zvezi z opravljanjem funkcije. Med pravicami funkcionarjev po prenehanju mandata pa zakon posebej ureja pravico do nadomestila plače in sicer tako višino, kot tudi čas prejemanja tega nadomestila.

V skladu s tem zakonom ima funkcionar na Hrvaškem po prenehanju funkcije, dokler ne pridobiva dohodka iz drugega naslova, ali dokler ne izpolnjuje pogojev za upokojitev, šest mesecev pravico do nadomestila v višini plače, ki jo je prejemal med opravljanjem funkcije, naslednjih šest mesecev pa do nadomestila v višini 50 % funkcionarske plače. Če med tem izpolni pogoje za upokojitev lahko do največ enega leta prejema kompenziran znesek (razliko med pokojnino in plačo). Do izplačil navedenih ugodnosti ni upravičen funkcionar, ki je z opravljanjem funkcije prenehal po lastni volji, če je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje ali če je bil razrešen s položaja. Funkcionar, ki ni bil ponovno imenovan na položaj, je pa bil pred opravljanjem funkcije zaposlen za nedoločen čas v javni upravi oziroma državnih organih, ima pravico do vrnitve na delovno mesto brez javnega razpisa. V ta namen vloži zahtevo v 15 dneh po prenehanju funkcije, organ pa o zahtevku odloči v 45 dneh. V tem času mu pripada nadomestilo do višine največ dveh plač. Če ga na delo nazaj ne sprejmejo, veljajo določila o nadomestilu (eno leto).

Estonija

V skladu z Zakonom o vladi (Government of the Republic Act) velja »univerzalna odškodninska shema za ministre«, to je pravica do nadomestila po prenehanju opravljanja funkcije. Član vlade je po prenehanju funkcije (odstop vlade, izglasovana nezaupnica ipd.) upravičen do nadomestila v višini šestih mesečnih plač (*extent of six months' salary*). Nadomestilo ne pripada članu vlade, ki je ponovno imenovan na položaj v vladi, če je bil pravnomočno obsojen, če ponovno opravlja funkcijo poslanca in podobno.

Slovaška

¹ https://fotogalerija.dz-rs.si/datoteke/Publikacije/Zborniki_RN/2016/Status_nekdanjih_funkcionarjev.pdf

Slovaški predsednik vlade in ministri so upravičeni do nadomestila plače še tri mesece po izteku funkcije. Nekdanjemu premierju, ministru za pravosodje, ministru za obrambo in ministru za notranje zadeve pripada tudi 90 dnevno varovanje po prenehanju funkcije. Premier se lahko odloči za podaljšanje varovanja za nadaljnjih 90 dni.

POSLANCI

Belgija

V Belgiji je po prenehanju mandata poslanec upravičen do nadomestila (*departure allowance*) v trajanju dva meseca za vsako leto mandata – največ 48 mesecev. Nekdanji poslanci z dopolnjenimi 62 leti (in 36 let delovne dobe/mandata) pa so upravičeni do polne pokojnine, ki znaša 75 % letne bruto poslanske plače. Predsedniku belgijskega spodnjega doma pripada posebno nadomestilo po koncu mandata (*departure allowance as former Speaker*) pod določenimi pogoji:

- najmanj dve leti predsedovanja,
- starost 60 let ali več,
- če nima več poslanskega mandata v nacionalnem parlamentu in v Evropskem parlamentu ter
- ni imenovan za evropskega komisarja.

Hrvaška

Na Hrvaškem so nekdanji poslanci, ki so opravljali funkcijo poslanca najmanj eno leto, upravičeni do prejemanja nadomestila v višini poslanske plače v trajanju šest mesecev po končani funkciji oziroma do sklenitve nove zaposlitve (ali podobno) ali izpolnjevanja pogojev za pokojnino. Naslednjih šest mesecev pa so upravičeni do 50 % nadomestila.

Zakon o pravicah in dolžnostih poslancev v Hrvaškem Saboru določa tudi primere, ko poslanec po prenehanju funkcije nima pravice do nadomestila, če je odstopil, če je bil pravnomočno obsojen ali če opravlja drugo funkcijo, za katero prejema plačo, in če se vrne na delovno mesto brez javnega natečaja ali na delo, ki ga je opravljal pred izvolitvijo na funkcijo. V času do vrnitve na delo ima pravico do nadomestila v višini največ dveh plač.

Češka

Nekdanji poslanci so na Češkem ob koncu opravljanja funkcije upravičeni do odpravnine (*severance pay*) v višini zadnje mesečne poslanske plače (krat število opravljenih let v mandatu, največ krat štiri). Odpravnina poslancem pripada največ tri mesece razen, če že opravljajo kakšno drugo z zakonom predvideno funkcijo. Istočasno lahko prejemajo nadomestilo za primer brezposelnosti, kot vsi drugi državljani. Nekdanji predsedniki češkega parlamenta niso upravičeni do posebnih pravic.

Danska

Na Danskem so nekdanji poslanci upravičeni do začasnega nadomestila (*supplementary remuneration*) v primeru zaključenega parlamentarnega mandata ali predčasnih volitev (ne pa tudi, če sami odstopijo). Začasno nadomestilo lahko prejemajo do 12 mesecev. V času prejemanja začasnega nadomestila nekdanji poslanci niso upravičeni do nadomestila za primer brezposelnosti, za katerega bi se po splošni zakonodaji morali prijaviti takoj po opravljeni funkciji poslanca. Nekdanjim poslancem, ki do začasnega nadomestila niso upravičeni, pa pripada nadomestilo za primer brezposelnosti, če izpolnjujejo splošne pogoje.

Nemčija

V Nemčiji je po določitih 11. in 20. člena Zakona o poslancih nekdanji predsednik Bundestaga, enako kot vsi nekdanji poslanci, upravičen do pokojnine. Predsednik v aktivnem obdobju prejema mesečni dodatek (*monthly supplementary allowance*), ki je enak znesku njegove mesečne poslanske plače (*monthly remuneration*). Ta dodatek se prišteje poslanski plači (osnova) tudi pri izračunu pokojnine (maksimalna pokojnina znaša 67,5 % osnove). Proračunska postavka v proračunu Bundestaga predvideva tudi določene pravice za nekdanje člane predsedstva (predsednik in podpredsedniki) Bundestaga za opravljanje nalog, ki izhajajo iz njihove nekdanje funkcije. Te pravice so omejene na največ štiri leta po koncu mandata oziroma lahko se podaljšajo za čas enak času opravljanja funkcije. Te pravice so podobne pravicam nekdanjih poslancev in vključujejo tudi pomoč strokovnega sodelavca.

ŽUPANI IN OBČINSKI SVETNIKI

V tabeli so prikazane pravice županov in občinskih svetnikov v nekaterih državah članicah Evropske unije po prenehanju mandata. V drugem in tretjem stolpcu je podatek o tem, ali funkcionar opravlja funkcijo poklicno ali nepoklicno, v četrtem je navedena možnost vrnitve na prejšnje delovno mesto, v zadnjem pa podatek o morebitnem izplačilu nadomestila po prenehanju opravljanja funkcije.

	ŽUPAN poklicno	OBČINSKI SVETNIK poklicno	Pravica do vrnitve na delo po izteku mandata	Pravica do nadomestila plače po izteku mandata
FINSKA	da	da	ne	ne
BELGIJA (flamski in valonski del)	da	da	ne	ne
LUKSEMBURG	da	da	da	ne
SLOVAŠKA	da	ne	da	da (povprečna mesečna plača 3 mesece, če je mandat opravljal več kot šest mesecev)
ŠPANIJA	da	da	da	ne
HRVAŠKA	da	ne	ne	da (6 mesecev)
CIPER	da	ne	ne	da
ESTONIJA	da	da	ne	ne
ŠVEDSKA	ne	da	da	da
DANSKA	ne	da	da	da
ČEŠKA	da	da	ne	ne
PORTUGALSKA	ne	da	/	ne
BOLGARIJA	ne	da	ne	ne

LITVA	ne	da	da (če gre za delovno mesto javnega uslužbenca)	da (3 mesece)
MADŽARSKA	da	da	da	da

V večini držav lokalni (občinski) funkcionarji nimajo posebnih pravic po zaključku opravljanja funkcije, so pa tudi izjeme. Tako imajo v nekaterih državah (Luksemburg, Slovaška, Španija, Švedska, Danska, Madžarska) možnost, da se vrnejo v prejšnjo službo (v Litvi, če gre za delovno mesto javnega uslužbenca). V nekaterih državah so upravičeni tudi do denarnega nadomestila, na primer na Slovaškem, na Hrvaškem, na Švedskem, v Litvi in na Madžarskem.

Zakon ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2. Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na okolje oziroma drugih posledic, vezanih na prostorske in varstvene vidike.

6.3. Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4. Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6. Presoja posledic za druga področja:

Zakon ne bo imel posledic na drugih področjih.

6.7. Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo predstavljen na spletni strani Ministrstva za javno upravo.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

V okviru svojih pristojnosti bo izvajanje sprejetega predpisa spremljalo Ministrstvo za javno upravo.

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

- **spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen**

<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/edemokracija.euprava>

- **čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe**

Mnenja, predloge in pripombe je bilo v podportalu E – demokracija mogoče sporočiti v 30 dneh od objave predloga zakona.

- **datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja**
- **seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte)**

Med javno razpravo je Ministrstvo za javno upravo na predlog Zakona o funkcionarjih prejelo mnenje:

- ... ,
- ... ,
- ... ,
-

- bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona je sodelovala Štefka Korda Purg.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- mag. Franc Props, minister
- Mojca Ramšak Pešec, državna sekretarka
- Jure Trbič, državni sekretar
- Peter Pogačar, generalni direktor, Ministrstvo za javno upravo

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina in posebne določbe)**

(1) Ta zakon ureja pogoje za opravljanje funkcije ter pravice funkcionark in funkcionarjev v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: funkcionarji) med opravljanjem in po prenehanju opravljanja funkcije.

(2) Določbe tega zakona se uporabljajo, če niso v posebnih zakonih posamezna vprašanja za funkcionarje drugače urejena.

(3) Določbi 5. in 6. člena tega zakona se za funkcionarje iz prve alineje drugega odstavka 2. člena tega zakona ne uporabljata.

(4) Ne glede na drugi odstavek, velja tretji odstavek 10. člena in določbe podpoglavja II.I za vse funkcionarje, ki poklicno opravljajo funkcijo.

2. člen **(opredelitev funkcionarjev)**

(1) Funkcionarje v državnih organih in funkcionarje v samoupravni lokalni skupnosti določa zakon.

(2) Funkcionarji so:

- osebe, ki pridobijo mandat za opravljanje funkcije s splošnimi volitvami,
- osebe, ki pridobijo mandat za opravljanje funkcije izvršilne in sodne oblasti z izvolitvijo ali imenovanjem v Državnem zboru Republike Slovenije ali Vladi Republike Slovenije ali predstavniškem telesu samoupravnih lokalnih skupnosti ter
- druge osebe, ki jih v skladu z zakonom kot funkcionarje izvolijo ali imenujejo nosilci zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti, župani ali drug pristojni organ oziroma oseba.

3. člen **(pristojni organ za odločanje)**

(1) Če zakon ne določa drugače, je organ, pristojen za odločanje o pravicah funkcionarjev (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ):

- za funkcionarje, ki funkcijo opravljajo v Državnem zboru Republike Slovenije, Državni zbor Republike Slovenije ali od njega pooblaščen telo,
- za funkcionarje, ki funkcijo opravljajo v Državnem svetu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu člani državnega sveta) Državni svet Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu državni svet) ali od njega pooblaščen telo,
- za predsednika republike, urad predsednika republike,
- za izvoljene ali imenovane funkcionarje, ki so predstojniki oziroma predsedniki državnih organov, oseba ali organ, pristojen za njihovo izvolitev ali imenovanje, ali od njega pooblaščen telo,
- za funkcionarje, ki poleg funkcionarja, ki je predstojnik oziroma predsednik državnega organa, opravljajo funkcijo v državnem organu, funkcionar, ki je predstojnik oziroma predsednik državnega organa,

- za predsednika vlade, ministre in generalnega sekretarja vlade, Državni zbor Republike Slovenije ali od njega pooblaščenno telo,
- za državne sekretarje, vlada,
- za župane in županje (v nadaljnjem besedilu: župani), podžupane in podžupanje (v nadaljnjem besedilu: podžupani) ter za člane in članice občinskega sveta (v nadaljnjem besedilu: člani občinskega sveta) komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka izpolnjevanje pogojev za pridobitev pravice iz 9., 10. in 12. člena, iz podpoglavja II.1 ter iz 16., 17., 18., 19., 20., 24. in 32. člena tega zakona ugotavlja organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo, za funkcionarje v samoupravni lokalni skupnosti pa uprava samoupravne lokalne skupnosti, če zakon ali na njegovi podlagi sprejet predpis ne določa drugače. O izpolnitvi pogojev in o načinu uveljavljanja pravice organ funkcionarja pisno obvesti.

4. člen (državljanstvo)

Pogoj za izvolitev ali imenovanje v funkcijo je državljanstvo Republike Slovenije.

5. člen (nekaznovanost)

Funkcionar ne more biti oseba, ki je pravnomočno obsojena na nepogojno kazen zapora za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali oseba, ki je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.

6. člen (predčasno prenehanje funkcije)

(1) Funkcionarju preneha funkcija, če je pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali če je pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.

(2) Sodišče pravnomočno odločbo posreduje pristojnemu organu.

(3) Funkcionarju preneha funkcija z dnem, ko pristojni organ ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje funkcije iz prvega odstavka tega člena. Zoper ugotovitev pristojnega organa lahko funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, v osmih dneh od prejema sklepa vloži tožbo na vrhovno sodišče, ki o njej odloči v 30 dneh.

II. PRAVICE FUNKCIONARJEV V ČASU OPRAVLJANJA FUNKCIJE

7. člen (poklicno opravljanje funkcije)

(1) Funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo, se čas opravljanja funkcije šteje kot delovna oziroma pokojninska doba ter ima pravico do obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, obveznega zdravstvenega zavarovanja, starševskega varstva in zavarovanja za primer brezposelnosti (v nadaljnjem besedilu: obvezna socialna zavarovanja), kot jih imajo zaposleni. Funkcionar ima pravice iz obveznih socialnih zavarovanj v enakem obsegu kot zaposleni za polni delovni čas.

(2) Funkcionar pridobi pravice in obveznosti z dnem, ko začne opravljati funkcijo.

8. člen
(izplačevanje plače, nadomestila plače, povračil stroškov in drugih prejemkov ter plačila za opravljanje funkcije)

(1) Plačo, nadomestila plače, povračila stroškov in druge prejemke funkcionarju izplačuje organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo. Pravice glede plače, povračil stroškov in drugih prejemkov, določene v tem ali drugem zakonu, ima funkcionar od dneva, ko začne opravljati funkcijo.

(2) Funkcionarju, ki nepoklicno opravlja funkcijo, plačilo za opravljanje funkcije ter povračila stroškov, ki jih ima v zvezi z opravljanjem funkcije, izplačuje organ, v katerem funkcionar nepoklicno opravlja funkcijo.

(3) Uresničevanje pravic funkcionarjev v samoupravni lokalni skupnosti iz prvega in drugega odstavka tega člena zagotavlja uprava samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: organ), v kateri funkcionar opravlja funkcijo.

9. člen
(pravica do plače)

Funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, ima pravico do plače v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

10. člen
(nadomestila plače)

(1) Funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, ima pravico do nadomestila plače za čas odsotnosti zaradi letnega dopusta, bolezni ali poškodbe, nastale na delu, oziroma poškodbe, ki ni povezana z delom.

(2) Funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, ima za čas letnega dopusta pravico do nadomestila plače v višini njegove plače v preteklem mesecu za polni delovni čas.

(3) Organ funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo, za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, iz sredstev svojega finančnega načrta izplačuje nadomestilo plače v skladu s predpisi, ki veljajo za javne uslužbence v državni upravi.

11. člen
(pravica do nadomestila plače, če ni urejena s tem zakonom)

Če nadomestila plače oziroma pogoji in višina nadomestil za odsotnosti funkcionarja, ki poklicno opravlja funkcijo, niso posebej urejena s tem zakonom, mu pripadajo nadomestila v višini in pod pogoji, kot jih določa zakon ali drug predpis za javne uslužbence v državni upravi za posamezno vrsto odsotnosti.

12. člen
(višina plačila za nepoklicno opravljanje funkcije v državnem svetu)

(1) Višina plačila za opravljanje funkcije podpredsednika in člana državnega sveta lahko znaša mesečno največ tretjino osnovne plače predsednika državnega sveta.

(2) Višino plačila za opravljanje funkcije podpredsednika in člana državnega sveta določi državni svet z aktom, v katerem določi tudi pogoje, ob katerih jim plačilo pripada.

13. člen **(pravice funkcionarja, ki začasno ne more opravljati funkcije)**

V času, ko funkcionar zaradi pripora ali prestajanja zaporne kazni ne more opravljati funkcije, nima pravice do plače, do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije in do drugih prejemkov ter drugih pravic funkcionarjev.

II.1 Povračila stroškov in drugi prejemki funkcionarjev

14. člen **(pravica do povračil stroškov in drugih prejemkov)**

(1) Funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo, pripadajo v enaki višini in pod enakimi pogoji kot to velja za javne uslužbence naslednji prejemki in povračila stroškov:

- povračilo stroškov prevoza na delo in z dela,
- stroški in obračun stroškov na službenem potovanju v državi,
- dnevnice za službeno potovanje v državi,
- kilometrina za uporabo lastnega avtomobila za službene namene v državi,
- stroški prenočevanja,
- terenski dodatek,
- regres za letni dopust,
- jubilejna nagrada,
- solidarnostno pomoč in
- odpravnina ob upokojitvi.

(2) Funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo, pripada za dan prisotnosti regres za prehrano kot povračilo stroškov prehrane in sicer v enaki višini kot pripada javnemu uslužbencu, ki ima enakomerno razporejen delovni čas in dela najmanj s polovičnim delovnim časom dnevno.

(3) Funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, ima pravico do povračila stroškov za službeno potovanje v tujini. Višine dnevnic za službena potovanja v tujino glede na stroške v posamezni državi oziroma kraju, povračilo stroškov za prenočišče, povračilo stroškov prevoza in povračilo drugih stroškov, nastalih na službenem potovanju v tujino, uredi vlada z uredbo.

(4) Funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo in je zaradi opravljanja funkcije ločen od svoje ožje družine, pripada nadomestilo za ločeno življenje, če znaša razdalja naslova bivališča ožje družine do naslova organa, kjer opravlja funkcijo, več kot 70 kilometrov. Ožja družina so zakonec, zunajzakonski partner, otroci in posvojenci, ki jih je funkcionar po zakonu dolžan preživljati in jih tudi dejansko preživlja, ter partner v času trajanja registrirane istospolne partnerske skupnosti. Funkcionarju pripada nadomestilo za ločeno življenje v enaki višini kot nadomestilo za ločeno življenje pripada javnim uslužbencem.

(5) Povračila stroškov in druge prejemke iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka izplačuje funkcionarju organ, v katerem opravlja funkcijo.

15. člen **(določitev višin prejemkov in povračila stroškov ter ravnanje v primeru nezakonitosti)**

(1) Funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo, se ne sme določiti povračil stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije in drugih prejemkov, ki so določeni v tem zakonu, v drugačni višini, kot jo določa ta zakon.

(2) Če organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo, ugotovi, da so bili funkcionarju v nasprotju s prejšnjim odstavkom določena oziroma izplačana višja povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije oziroma višji prejemki, kot bi mu pripadali, jih je funkcionar dolžan vrniti. Organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo, in funkcionar se dogovorita o načinu vrnitve preveč izplačanih zneskov. Če med organom in funkcionarjem v enem mesecu od pisnega poziva organa ne pride do dogovora, mora organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo, preveč izplačani znesek zahtevati s tožbo pred pristojnim sodiščem.

(3) Če se sklene dogovor o vračilu preveč izplačanih zneskov prejemkov funkcionar povrne preveč izplačane zneske povračil stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije, za obdobje zadnjih dvanajstih mesecev pred prenehanjem izplačevanja v nasprotju s prvim odstavkom tega člena. Če se dogovori obročno odplačevanje, obdobje vračila ne sme biti daljše od 24 mesecev. V primeru vračila preveč izplačanih povračil stroškov s strani funkcionarja se glede teh sredstev in njihovega obrestovanja ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance, glede obročnega plačevanja dolga do države oziroma občine.

(4) Če je višina izplačanega prejemka in povračila stroškov v nasprotju s tem zakonom, organ zagotovi izplačilo povračil stroškov in drugih prejemkov v skladu s tem zakonom in s tem seznanil funkcionarja.

III. DRUGE PRAVICE FUNKCIONARJEV V ČASU OPRAVLJANJA FUNKCIJE

16. člen (pravica do letnega dopusta)

(1) Funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, ima v času trajanja funkcije pravico do letnega dopusta po merilih, ki veljajo za javne uslužbence v državni upravi, in sicer za:

- delovno dobo,
- starost,
- socialne in zdravstvene razmere ter
- skrb za otroke.

(2) Zaradi zahtevnosti opravljanja funkcije pripada funkcionarjem 8 dni letnega dopusta.

(3) Funkcionarju ne pripada pravica do nadomestila za neizrabljen letni dopust.

17. člen (pravica do odsotnosti z nadomestilom plače)

(1) Funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, ima v koledarskem letu pravico do odsotnosti z nadomestilom plače v višini, kot velja za odsotnost zaradi letnega dopusta, in sicer največ 7 dni.

(2) Funkcionar ima pravico do odsotnosti z nadomestilom plače iz prejšnjega odstavka v primerih in pod enakimi pogoji, kot je to urejeno za javne uslužbence v državni upravi.

18. člen (pravica do uporabe službenega avtomobila, druge opreme in službenega stanovanja)

(1) Pravica do uporabe službenega avtomobila, mobilnega telefona in druge opreme se za funkcionarje uredi s posebnim aktom.

(2) Pravica do uporabe službenega stanovanja se za funkcionarje uredi s posebnim aktom, pri čemer se kot pogoj določi oddaljenost kraja bivališča funkcionarja od kraja sedeža organa, v katerem opravlja funkcijo.

(3) Upravičence, pogoje in merila za pridobitev pravice do uporabe službenega avtomobila, mobilnega telefona in druge opreme ter službenega stanovanja za funkcionarje v vladi in v organih državne uprave določi vlada z uredbo. Drugi državni organi in predstavniški organi lokalnih skupnosti določijo upravičence, pogoje in merila za pridobitev pravice do uporabe službenega avtomobila, mobilnega telefona in druge opreme ter službenega stanovanja za funkcionarje določijo s svojim splošnim aktom.

19. člen **(pravica do usposabljanja in izpopolnjevanja)**

(1) Funkcionar ima pravico do usposabljanja in izpopolnjevanja za opravljanje funkcije. Pravica do usposabljanja in izpopolnjevanja se za funkcionarje uredi s posebnim aktom.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka ima funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, pravico biti odsoten v času, ki je potreben za usposabljanje in izpopolnjevanje, s pravico do nadomestila plače v višini njegove plače v preteklem mesecu.

(3) V primerih iz prvega odstavka ima funkcionar pravico do povračila stroškov, ki nastanejo zaradi usposabljanja in izpopolnjevanja.

(4) Sredstva za usposabljanje in izpopolnjevanje se zagotavljajo v finančnem načrtu organa, v katerem funkcionar opravlja funkcijo. Sredstva za usposabljanje in izpopolnjevanje funkcionarjev v samoupravni lokalni skupnosti zagotavlja uprava samoupravne lokalne skupnosti.

(5) Pravico iz prvega odstavka tega člena za funkcionarje v vladi in v organih državne uprave določi vlada za uredbo, za funkcionarje v drugih državnih organih državni organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo s splošnim aktom, za funkcionarje v samoupravnih lokalnih skupnostih pa predstavniški organ lokalne skupnosti s splošnim aktom.

20. člen **(pravica do plačane pravne pomoči)**

(1) Organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti, mora omogočiti plačano pravno pomoč funkcionarju, zoper katerega se vodi odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek zaradi opravljanja javne funkcije.

(2) Plačana pravna pomoč je pravica funkcionarja, da mu organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti, povrne stroške odškodninskega, predkazenskega, kazenskega ali prekrškovnega postopka zaradi opravljanja javne funkcije, in sicer stroške izvajalca pravne pomoči. Izvajalec pravne pomoči je odvetnik, ki je po zakonu o odvetništvu vpisan v imenik odvetnikov, ali odvetniška družba, ustanovljena po zakonu, ki ureja odvetništvo. Funkcionarju pripada povrnitev stroškov zastopanja izvajalca pravne pomoči v višini, določeni v posebnem delu Odvetniške tarife (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22), ne pa tudi povračilo plačila za odvetniške storitve, dogovorjene s pogodbo o plačilu stroškov zastopanja v skladu z 15. členom Odvetniške tarife.

21. člen

(uveljavljanje pravice do plačane pravne pomoči)

(1) Za uveljavljanje pravice do plačane pravne pomoči mora funkcionar, organu oziroma upravi samoupravne lokalne skupnosti iz drugega odstavka 3. člena tega zakona, predložiti vlogo za uveljavljanje pravice do plačane pravne pomoči (v nadaljnjem besedilu: vloga). Vlogi mora predložiti:

- dokazilo, da je zoper njega uveden odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek zaradi opravljanja javne funkcije,

- kratek opis naloge, v zvezi s katero teče odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek ter navedbo razlogov in dejstev, ki dokazujejo, da se postopek vodi zaradi opravljanja javne funkcije in

- v primeru odklonitve zastopanja tudi pisno obvestilo državnega odvetništva iz 23. člena tega zakona.

(2) O izpolnitvi pogojev do plačane pravne pomoči organ oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti funkcionarja pisno obvesti najkasneje v roku 14 dni od prejema popolne vloge.

22. člen

(izvajanje pravice do plačane pravne pomoči)

(1) Izvajalca pravne pomoči izbere funkcionar skladno z določili Zakona o odvetništvu. Funkcionar je dolžan praviloma izbrati izvajalca v kraju svojega bivališča ali v kraju sedeža sodišča, pri katerem poteka odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek.

(2) Organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo, oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti plačuje funkcionarju vse stroške odobrene pravne pomoči iz drugega odstavka 20. člena tega zakona na podlagi pisnih zahtevkov in ustrezne dokumentacije.

(3) Če funkcionar želi, da organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo, oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti plačuje stroške plačane pravne pomoči neposredno izvajalcu pravne pomoči, je dolžan organ oziroma upravo samoupravne lokalne skupnosti o tem pisno obvestiti. V obvestilu mora navesti naziv in naslov izvajalca pravne pomoči, davčno številko ter banko in številko računa, na katerega naj organ na podlagi izdanih računov nakazuje sredstva.

(4) Organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti plačuje stroške izvajalca pravne pomoči na podlagi predložitve računa s specifikacijo stroškov. Rok plačila je v skladu z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna 30 dni od prejema pisnega zahtevka in računa s specifikacijo stroškov.

(5) Funkcionar je dolžan organu, v katerem funkcionar opravlja funkcijo, oziroma upravi samoupravne lokalne skupnosti v roku 15 dni po prejemu dostaviti vse procesne sodne akte in vse sodne odločitve, s katerimi se odloča v postopku, za katerega mu je bila odobrena pravna pomoč.

(6) Če se v odškodninskem, predkazenskem, kazenskem ali prekrškovnem postopku, funkcionarju stroški plačane pravne pomoči povrnejo, jih je funkcionar dolžan vrniti organu oziroma upravi samoupravne lokalne skupnosti, ki mu je omogočala plačano pravno pomoč in sicer najkasneje v roku 15 dni od njihovega prejema.

(7) Če je bila v odškodninskem, predkazenskem, kazenskem ali prekrškovnem postopku zoper funkcionarja izdana pravnomočna sodba, s katero je bilo ugodeno zahtevku, ali pravnomočna obsodilna sodba, mora povrniti stroške plačane pravne pomoči organu oziroma upravi samoupravne lokalne skupnosti, ki mu je omogočala plačano pravno pomoč in sicer najkasneje

v roku 30 dni od pravomočne sodbe. V primeru delne ugoditve zahtevku, mora funkcionar organu oziroma upravi samoupravne lokalne skupnosti povrniti sorazmerni del stroškov plačane prave pomoči.

23. člen **(zastopanje po državnem odvetništvu)**

(1) Ne glede na določbo 20. člena tega zakona funkcionarja v državnem organu zoper katerega se vodi odškodninski postopek zaradi opravljanja javne funkcije, zastopa državno odvetništvo.

(2) Funkcionar v državnem organu lahko s pisno izjavo odkloni zastopanje po državnem odvetništvu. Če državni funkcionar odkloni zastopanje po državnem odvetništvu, nima pravice do plačane pravne pomoči skladno z 20. členom tega zakona.

(3) Če državno odvetništvo v skladu z zakonom zaradi nasprotja interesov odkloni zastopanje funkcionarja v državnem organu, ima funkcionar pravico po plačane pravne pomoči skladno z 20. členom tega zakona. O odklonitvi zastopanja državno odvetništvo pisno obvesti funkcionarja.

(4) Če je bila v postopku zoper funkcionarja v državnem organu izdana pravomočna sodba, s katero je bilo ugodeno zahtevku, mora državnemu odvetništvu povrniti stroške zastopanja in sicer najkasneje v roku 30 dni od pravomočne sodbe. V primeru delne ugoditve zahtevku, mora funkcionar povrniti sorazmerni del stroškov zastopanja. Stroški zastopanja po državnem odvetništvu se določijo v višini, določeni v posebnem delu Odvetniške tarife (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22).

24. člen **(pravica do začasne založitve sredstev)**

(1) Funkcionarju, zoper katerega se vodi predkazenski, kazenski, odškodninski ali prekrškovni postopek zaradi opravljanja javne funkcije, organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti, začasno založi sredstva, potrebna za plačilo sodnih taks in predujmov za stroške sodnega postopka. Potrebna sredstva za plačilo sodnih taks in predujmov za stroške sodnega postopka se založijo iz sredstev organa, v katerem funkcionar opravlja javno funkcijo oziroma uprave samoupravne lokalne skupnosti.

(2) Za uveljavljanje in izvajanje pravice do začasne založitve sredstev se uporabljajo določbe 21. in 22. člena tega zakona.

IV. PRAVICE FUNKCIONARJEV PO PRENEHANJU OPRAVLJANJA FUNKCIJE

25. člen **(pravica do vrnitve na prejšnje delo)**

(1) Funkcionar, ki je bil do izvolitve oziroma imenovanja v delovnem razmerju za nedoločen čas, ima pravico, da se najkasneje v 30 dneh po prenehanju funkcije vrne na delo, ki ga je opravljal, ali na drugo delo, za katerega izpolnjuje pogoje, razen če iz objektivnih razlogov to ni mogoče.

(2) Za obdobje po prenehanju funkcije do vrnitve na prejšnje delo iz prejšnjega odstavka pripada funkcionarju na podlagi tega zakona nadomestilo plače v višini 80 odstotkov zadnje mesečne plače, ki jo je prejel, ko je opravljal funkcijo. Nadomestilo izplača organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo.

26. člen

(pravica do nadomestila plače po prenehanju funkcije)

(1) Funkcionar, ki mu je prenehala funkcija in iz objektivnih razlogov ne more nadaljevati z opravljanjem prejšnje funkcije ali nadaljevati prejšnjega dela ali dobiti druge ustrezne zaposlitve in ne izpolnjuje pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s predpisi, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma s posebnimi predpisi, v katerih je urejena pravica do starostne pokojnine, ima, dokler se ne zaposli ali začne opravljati funkcije ali začne opravljati pridobitne dejavnosti oziroma dokler ne izpolni navedenih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, pravico do nadomestila plače v višini 80 odstotkov zadnje mesečne plače, ki jo je prejel, ko je opravljal funkcijo, vendar najdlje šest mesecev od prenehanja funkcije oziroma najdlje tri mesece od prenehanja funkcije, če mu je funkcija prenehala po lastni želji. Če je namesto zadnje plače prejel nadomestilo, se nadomestilo plače iz tega odstavka odmeri od zadnje mesečne plače, ki bi jo prejel, če bi opravljal funkcijo.

(2) Pravica do nadomestila plače iz prejšnjega odstavka se lahko podaljša do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, navedenih v prejšnjem odstavku, vendar najdlje še za šest mesecev.

(3) Funkcionar, ki je opravljal istovrstno funkcijo že pred mandatom, ki mu je prenehal, ima za vsak prejšnji zaporedni mandat pravico do dodatnega trimesečnega nadomestila plače, vendar ne več kot šest mesecev skupaj.

(4) Če funkcionarju preneha funkcija zaradi razloga iz 6. člena tega zakona ali če mu preneha funkcija pred potekom šestih mesecev od izvolitve ali imenovanja nima pravice do nadomestila plače.

27. člen

(uveljavljanje pravice do nadomestila plače)

(1) O pravici funkcionarja, ki mu je prenehala funkcija, do nadomestila plače odloča pristojni organ oziroma oseba iz 3. člena tega zakona.

(2) Za uveljavljanje pravice do nadomestila plače mora funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, najpozneje v 15 dneh po prenehanju funkcije pristojnemu organu oziroma osebi iz 3. člena tega zakona predložiti vlogo za uveljavljanje pravice do nadomestila plače in dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev pravice do nadomestila plače. V primeru nemožnosti vrnitve na delovno mesto v okviru prejšnjega delodajalca mora izkazati, zakaj vrnitev ni mogoča.

(3) O vlogi za uveljavljanje pravice do nadomestila plače se odloči v 14 dneh od prejema vloge z odločbo.

(4) Pravica do prejemanja nadomestila plače preneha, če funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, pred potekom obdobja, za katerega mu pripada nadomestilo plače, začne opravljati funkcijo, se zaposli, začne opravljati pridobitno dejavnost ali izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s predpisi, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma v skladu s posebnimi predpisi, v katerih je urejena pravica do starostne pokojnine.

(5) Funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, je v času prejemanja nadomestila plače dolžan obvestiti pristojni organ oziroma osebo iz 3. člena tega zakona in organ, ki izplačuje nadomestilo plače, o vseh prejemkih iz naslova opravljanja dela najpozneje v sedmih dneh po prejetem plačilu. Za prejete zneske po plačilu davkov in obveznih prispevkov se funkcionarju, ki mu je prenehala funkcija, zniža znesek nadomestila plače, ki mu pripada v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena, kar se obračuna pri prvem naslednjem izplačilu nadomestila plače.

(6) Funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, zaradi izogibanja določbam o trajanju in višini nadomestila ne sme sklepati dogovorov za odložena plačila in drugih dogovorov, ki bi bili v nasprotju z namenom pravice do nadomestila plače.

(7) Nadomestilo plače, prispevki za socialno zavarovanje in odpravnina se izplačujejo iz proračunskih sredstev organa, kjer je funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, opravljal funkcijo, za funkcionarje v samoupravni lokalni skupnosti pa iz proračunskih sredstev uprave samoupravne lokalne skupnosti.

28. člen **(prenehanje pravice do nadomestila plače)**

Če funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, ravna v nasprotju s petim in šestim odstavkom prejšnjega člena, mu preneha pravica do nadomestila plače in mora najpozneje v roku 30 dni od prenehanja pravice do nadomestila plače vrniti zneske nadomestila plače, ki so bili prejeti v nasprotju s predpisi. Če funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, v roku iz prejšnjega stavka ne vrne zneske nadomestila plače, mora organ, ki je izplačeval nadomestilo plače, vračilo zneskov nadomestila plače zahtevati s tožbo pred pristojnim sodiščem.

29. člen **(prestajanje pripora ali zaporne kazni)**

Če funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, v obdobju, ko je upravičen do prejemanja nadomestila plače v skladu s tem ali drugim zakonom, prestaja pripor ali zaporno kazen, v času prestajanja ni upravičen do nadomestila plače. Če se prestajanje pripora ali zaporne kazni izteče pred potekom časa, ki je s tem zakonom določen za prejemanje nadomestila, ima pravico do nadomestila za preostalo obdobje.

30. člen **(čas trajanja prejemanja nadomestila plače)**

Pravico do nadomestila plače iz 26. člena tega zakona ima funkcionar za obdobje, določeno v aktu iz tretjega odstavka 27. člena pristojnega organa oziroma osebe iz 3. člena tega zakona, od naslednjega dneva po prenehanju funkcije.

31. člen **(pravice v času prejemanja nadomestila plače)**

Funkcionar, ki po prenehanju mandata pridobi pravico do nadomestila plače, je v času prejemanja nadomestila vključen v obvezna socialna zavarovanja. Če se v času ali po zaključku prejemanja nadomestila upokoji, mu pripada tudi odpravnina ob upokojitvi, kot to velja za javne uslužbence v državi upravi. Čas prejemanja nadomestila plače se funkcionarju, ki mu je prenehala funkcija, šteje v pokojninsko dobo.

32. člen **(pravica do plačane pravne pomoči, zastopanje po državnem odvetništvu in pravica do začasne založitve sredstev)**

(1) Funkcionar, ki mu je prenehala funkcija, ima pravico do plačane pravne pomoči, zastopanja po državnem odvetništvu in pravico začasne založitve sredstev, če se zoper njega vodi odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek zaradi opravljanja javne funkcije v času opravljanja funkcije.

(2) Izpolnjevanje pogojev za pridobitev pravic iz prejšnjega odstavka funkcionarja, ki mu je prenehala funkcija, ugotavlja organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti.

(3) Pravice iz prvega odstavka tega člena funkcionarju, ki mu je prenehala funkcija, zagotavlja organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Glede pravice do plačane pravne pomoči, zastopanja po državnem odvetništvu in pravice do začasne založitve sredstev, njihovega uveljavljanja in izvajanja, se za funkcionarje, ki jim je prenehala funkcija, se uporabljajo določbe 20., 21., 22., 23. in 24. člena tega zakona.

V. UDELEŽBA ZAKONCA OZIROMA ZUNAJZAKONSKEGA PARTNERJA FUNKCIONARJA NA PROTOKOLARNIH DOGODKIH

33. člen

(kritje stroškov udeležbe zakonca ali zunajzakonskega partnerja funkcionarja)

(1) Kadar je na mednarodni obisk v tujini povabljen tudi zakonec ali zunajzakonski partner predsednika Republike Slovenije, predsednika Državnega zbora, predsednika Vlade Republike Slovenije, predsednika Državnega sveta ali ministra za zunanje zadeve in je zanj organiziran spremljevalni program, se stroški njegove udeležbe krijejo iz državnega proračuna, če teh stroškov ne krije gostitelj.

(2) Iz državnega proračuna se krijejo tudi stroški udeležbe zakoncev oziroma zunajzakonskih partnerjev predstavnikov drugih držav ali mednarodnih organizacij, ki se na povabilo funkcionarja iz prejšnjega odstavka udeležijo obiska v Republiki Sloveniji in se zanje organizira spremljevalni program.

VI. VARSTVO PRAVIC

34. člen

(pravica do varstva pravic)

(1) Funkcionar ima pravico vložiti zahtevo za uveljavljanje pravic po tem zakonu ter pravico do ugovora zoper odločitev o njegovih pravicah in obveznostih.

(2) Zahtevo ali ugovor vloži funkcionar pri pristojnem organu oziroma osebi iz 3. člena tega zakona. V primeru ugovora pristojni organ oziroma oseba iz 3. člena tega zakona preizkusi svojo odločitev in jo lahko spremeni.

(3) Zoper odločitev pristojnega organa oziroma osebe iz 3. člena tega zakona o zahtevi ali ugovoru ali če pristojni organ oziroma oseba iz 3. člena tega zakona ne odloči v 30 dneh od vložitve zahteve ali ugovora, lahko funkcionar zahteva varstvo pravic pri sodišču, pristojnem za delovne spore.

VII. NADZOR NAD IZVAJANJEM TEGA ZAKONA

35. člen

Nadzor nad izvajanjem uveljavljanja pravice do nadomestila plače po prenehanju mandata kot prekrškovni organ opravljajo proračunski inšpektorji, v upravi samoupravne lokalne skupnosti pa inšpektorji samoupravne lokalne skupnosti.

VIII. KAZENSKA DOLOČBA

36. člen

Z globo 1.000 evrov se kaznuje posameznik, ki mu je prenehala funkcija:

- če v obdobju, ko je upravičen do prejemanja nadomestila plače, ne obvesti pristojnega organa oziroma osebe iz 3. člena tega zakona in organa, ki izplačuje nadomestilo plače, o vseh prejemkih iz naslova opravljanja dela (peti odstavek 27. člena),
- če v obdobju, ko je upravičen do prejemanja nadomestila plače, sklene dogovor o odloženem plačilu ali drug dogovor (šesti odstavek 27. člena).

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

37. člen

(sprememba Zakona o poslancih)

(1) V Zakonu o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11, 48/12 in 17/22) se 28. člen spremeni tako, da se glasi:

„Poleg povračil stroškov in drugih prejemkov iz 14. člena zakona, ki ureja pravice funkcionarjev, ima poslanec pravico do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj in sicer v enaki višini kot je za javne uslužbence določeno povračilo stroškov prevoza na delo in z dela.“

(2) V Zakonu o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11, 48/12 in 17/22) se 30. člen spremeni tako, da se glasi:

„Pogoje in višino mesečnega pavšalnega zneska iz prejšnjega člena določi državni zbor oziroma pristojno delovno telo.“

38. člen

(sprememba Zakona o sodniški službi)

V Zakonu o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15, 17/15, 23/17, 36/19 – ZDT-1C, 34/23 – odl. US in 76/23) se 55. člen spremeni tako, da se glasi:

„Poleg povračil stroškov in drugih prejemkov iz 14. člena zakona, ki ureja pravice funkcionarjev, ima sodnik pravico do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj in sicer v enaki višini kot je za javne uslužbence določeno povračilo stroškov prevoza na delo in z dela.“

39. člen

(sprememba Zakona o ustavnem sodišču)

V Zakonu o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20 in 92/21) se 74. člen spremeni tako da se glasi:

„Poleg povračil stroškov in drugih prejemkov iz 14. člena zakona, ki ureja pravice funkcionarjev, ima sodnik ustavnega sodišča pravico do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj in sicer v enaki višini kot je za javne uslužbence določeno povračilo stroškov prevoza na delo in z dela.”.

40. člen (podzakonski predpisi)

Vlada izda uredbo iz tretjega odstavka 18. člena in petega odstavka 19. člena tega zakona v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

41. člen (razveljavitev)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 2/91-I, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 109/12 in 21/13).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona se za funkcionarje prenehata veljati prvi in drugi odstavek 8. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-AA), Uradni list RS, št. 139/22.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- drugi odstavek 25. člena in prvi odstavek 29. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12),
- drugi odstavek 32. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo),
- šesti odstavek 33. člena, tretji in peti odstavek 34. člena ter peti odstavek 35. člena Zakona o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12),
- 79. člen Zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12)
- drugi stavek 53. člena, 56. člen in prvi odstavek 57. člena Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15, 17/15, 23/17 – ZSSve, 36/19 – ZDT-1C, 34/23 – odl. US in 76/23),
- drugi odstavek 52. člena Zakon o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21 in 105/22 – ZZNŠPP),
- osmi odstavek 8. in peti odstavek 9. člena Zakona o zagotavljanju pogojev za opravljanje funkcije predsednika republike (Uradni list RS, št. 15/03 in 109/12) in
- 54. člen Zakona o varuhu človekovih pravic (Uradni list RS, št. 69/17 – uradno prečiščeno besedilo).

42. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

Predloženi zakon celovito ureja pravice funkcionarjev v času, ko ti opravljajo funkcijo, in pravice funkcionarjev po prenehanju mandata, pri čemer zakon ureja in velja za funkcionarjev, katerih pravice ne ureja poseben zakon, in za tiste pravice, ki jih ta zakon posebej ureja in določa, da se nanašajo na vse funkcionarje, kot na primer povračila stroškov in drugi prejemki.

K 1. členu

V tem členu je določena vsebina zakona, in sicer zakon ureja pogoje za opravljanje funkcije, pravice funkcionarjev med opravljanjem funkcije in pravice funkcionarjev po prenehanju opravljanja funkcije. Posebej so urejene tudi nekatere druge pravice poklicnih funkcionarjev.

Posebej je določeno, da se določbe tega zakona uporabljajo le v primeru, če niso posamezna vprašanja za funkcionarje v posebnih zakonih drugače urejena, pri čemer pa to ne velja za določbe o povračilih stroškov in drugih prejemkih funkcionarjev ter določba o nadomestilu plače za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, ki so v predlogu tega zakona urejeni enotno. To pomeni, da za vse funkcionarje velja določba glede nadomestila plače za čas odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z opravljanjem dela in določbe glede povračil stroškov in drugih prejemkih, ki jih ta zakon določa in ureja; v primerih, ko področni zakon za posamezne funkcionarje določa še druga povračila stroškov in prejemke, pa veljajo določbe področnega zakona. V posebnih zakonih so na primer urejene tudi nekatere pravice poslancev, ustavnih sodnikov in drugih funkcionarjev.

K 2. členu

Zakon uvodoma opredeljuje pojem funkcionarja v Republiki Sloveniji, pri čemer navedena opredelitev delno upošteva že sprejeto in v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju vključeno opredelitev funkcionarja, ki jo deloma razširja. Skladno z navedenim členom je funkcionar oseba, ki je pridobila mandat za izvrševanje funkcije s splošnimi volitvami (poslanec, župan, občinski svetnik, predsednik republike), oseba, ki je pridobila mandat za izvrševanje funkcije z izvolitvijo ali imenovanjem v Državnem zboru Republike Slovenije (npr. minister, varuh človekovih pravic) ali Vladi Republike Slovenije (npr. generalni državni odvetnik) ali predstavniškem telesu samoupravnih lokalnih skupnosti ter druge osebe, ki jih v skladu z zakonom kot funkcionarje izvolijo ali imenujejo nosilci zakonodajne, izvršilne (državni sekretar) ali sodne oblasti, župani ali drug pristojen organ oziroma oseba.

Kdo je funkcionar v državnem organu ali funkcionar v samoupravni lokalni skupnosti, je določeno z zakonom (na primer Zakon o lokalni samoupravi določa, da so občinski funkcionarji člani občinskega sveta, župan in podžupan občine, področni zakoni posebej določajo, kdo je v posameznem državnem organu funkcionar).

Funkcionarji, ki poklicno opravljajo funkcijo v Republiki Sloveniji, so razvidni tudi iz Priloge 3 Zakona o sistemu plač v javnem sektorju Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22), ki razvršča funkcije v okviru plačne skupine A v plačne podskupine glede na vrsto funkcije, in sicer:

Predsednik republike in funkcije v izvršilni veji oblasti	Predsednik republike Predsednik vlade Minister Državni sekretar Generalni sekretar vlade Generalni sekretar predsednika republike Vodja kabineta predsednika republike
---	--

	Namestnik generalnega sekretarja predsednika republike Svetovalec predsednika republike
Funkcije v zakonodajni veji oblasti	Predsednik državnega zbora Poslanec Generalni sekretar državnega zbora Predsednik državnega sveta Sekretar državnega sveta
Funkcije v sodni veji oblasti	Predsednik Vrhovnega sodišča Sodnik (pojem vključuje sodnike na vseh sodiščih) Sekretar vrhovnega sodišča
Funkcije v drugih državnih organih	Predsednik ustavnega sodišča Sodnik ustavnega sodišča Generalni sekretar ustavnega sodišča Predsednik računskega sodišča Namestnik predsednika računskega sodišča Vrhovni državni revizor Sekretar računskega sodišča Generalni državni tožilec Namestnik generalnega državnega tožilca Tožilec (pojem vključuje vse tožilce ne glede na poimenovanje) Varuh človekovih pravic Namestnik varuha človekovih pravic Generalni sekretar varuha Predsednik državne revizijske komisije Član državne revizijske komisije Informacijski pooblaščenec Generalni državni odvetnik Namestnik generalnega državnega odvetnika Predsednik KPK Namestnik predsednika KPK Predsednik fiskalnega sveta Član fiskalnega sveta Zagovornik načela enakosti
Funkcije v lokalnih skupnostih	Župan Podžupan

Funkcionarji, ki funkcijo opravljajo nepoklicno so državni svetnik, občinski svetniki, lahko pa tudi podžupani.

K 3. členu

Zakon določa organe oziroma osebe, pristojne za odločanje o pravicah funkcionarjev, pri čemer je upoštevano načelo izvolitve na neposrednih volitvah oziroma delno načelo izvolitve ali imenovanja v določenem organu. Zakon omogoča, da odloča pristojni organ ali od njega pooblaščen telo, oziroma drug funkcionar, kadar gre za odločanje o pravicah funkcionarja, ki je bil imenovan (na primer predsednik republike imenuje določene funkcionarje, po predlogu člana o pravicah funkcionarja, ki je predsednik oziroma predstojnik organa, ki ga je imenoval predsednik republike odloča predsednik republike, o pravicah ostalih funkcionarjev v tem organu, pa predsednik oziroma predstojnik tega organa), kar bo v praksi pripomoglo k večji operativnosti pri odločanju. Sicer pa je namen predlaganih rešitev v zakonu razbremenitev pristojnih organov, razen v primeru odločanja o pravici do nadomestila plače po prenehanju funkcije, o kateri pa bo treba na podlagi vloge in dokazil odločiti, v primeru prenehanja funkcije na podlagi sodbe sodišča in v primeru zagotavljanja prave pomoči oziroma njenega plačila, ko pristojni organ ali oseba opravi presojo ocene ali je funkcionar naloge v okviru opravljanja javne funkcije, izvršil zakonito. Upošteva se navedeno je posebej določeno, da o teh pravicah za predsednika vlade in ministre odloča državni zbor.

Z določitvijo pristojnih organov oziroma pristojnih oseb je tudi v nadaljevanju besedila člana jasno določeno, kateri organ oziroma oseba odloča o pravicah posameznih funkcionarjev, pri čemer je navedena izjema glede pravic, ki jih funkcionar ob izpolnjevanju pogojev ne glede na določbe tega člana uveljavlja v organu, kjer opravlja funkcijo. Člen določa, da ta organ oziroma pristojna strokovna služba v takem primeru preveri izpolnjevanje pogojev glede pridobitve določene pravice in o tem funkcionarja pisno obvesti, zagotovi pa tudi realizacijo take pravice (izplačevanje regresa za prehrano, izplačilo regresa za letni dopust, izplačilo jubilejne nagrade,...). Glede na predlagano ureditev bo treba odločati le o pravici do nadomestila plače po prenehanju funkcije ter o prenehanju funkcije na podlagi sodne odločbe.

K 4. členu

Kot pogoj za izvolitev oziroma imenovanje v funkcijo predlagani člen določa državljanstvo Republike Slovenije, in sicer v izogib vprašanjem v zvezi s tem pogojem, ki so se pojavljala v preteklosti. Predlagana rešitev pa se ne nanaša na osebe, ki pridobijo mandat za izvrševanje funkcije na splošnih volitvah.

K 5. členu

Predlog zakona za funkcionarje določa tudi pogoj glede nekaznovanosti. Določeno je, da funkcionar ne more biti oseba, ki je pravnomočno obsojena na nepogojno kazen zopora za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti. Prav tako funkcionar ne more biti oseba, ki je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva. Tudi ta pogoj se ne nanaša na osebe, ki pridobijo mandat za izvrševanje funkcije na splošnih volitvah.

K 6. členu

V zvezi s pogojem glede nekaznovanosti zakon določa, da funkcionarju predčasno preneha mandat, če je pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zopora za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali če je pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva. Urejena je tudi dolžnost sodišča, da pravnomočno odločbo posreduje organu, pristojnemu za odločanje o pravicah funkcionarjev, mandat pa funkcionarju preneha z dnem, ko organ, pristojen za odločanje o pravicah funkcionarjev, ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata. Funkcionar, ki mu je prenehal mandat, lahko zoper ugotovitev tega organa v osmih dneh od prejema sklepa vložijo tožbo na vrhovno sodišče, ki o njej odloči v 30 dneh.

K 7. členu

V izogib morebitnim nesporazumom v praksi zakon določa, da se čas poklicnega opravljanja funkcije funkcionarju šteje kot delovna oziroma pokojninska doba, ki se vpisuje v ustrezne evidence, enako kot za javne uslužbenke v organu, kjer funkcionar opravlja funkcijo. Hkrati pa se funkcionarja enako kot javnega uslužbenca s pričetkom izvrševanja funkcije prijavi v socialna

zavarovanja (prijava na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in na Zavod za zdravstveno zavarovanje), kar je podlaga za uveljavljanje pravic, ki iz tega izhajajo.

Glede na to, da funkcionar ne sklene delovnega razmerja in ne podpiše pogodbe o zaposlitvi, kot je to določeno za javne uslužbence, zakon določa, da funkcionar pridobi pravice in obveznosti z dnem pričetka opravljanja funkcije.

Funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, ima na podlagi vključitve v socialna zavarovanja pravice v enakem obsegu, kot jih imajo zaposleni za polni delovni čas (pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje, odsotnost z nadomestilom plače v primeru bolezni ali poškodbe, starševsko varstvo). To pomeni, da se tudi funkcija izvršuje v obsegu, kot bi delal polni delovni čas.

K 8. členu

Zakon določa, da prejema funkcionar plačo, nadomestila plače in druge prejemke ter povračila stroškov v organu, v katerem opravlja funkcijo. Funkcionar, ki mu je mandat prenehal, prav tako prejema nadomestilo plače za čas po prenehanju opravljanja funkcije v organu, kjer je opravljal funkcijo. Pri tem je treba posebej poudariti, da funkcionarju po prenehanju mandata pripada samo nadomestilo plače, in sicer na podlagi sklepa ali odločbe pristojnega organa. Nikakor pa mu ne pripadajo drugi prejemki ali povračila stroškov, ki jih je prejemal, ko je opravljal funkcijo. Funkcionar ima pravico do plače in drugih prejemkov, določenih v tem ali drugem zakonu, od dneva izvolitve ali imenovanja, na kar je vezan začetek izvrševanja funkcije, oziroma od dneva, ko začne izvrševati mandat v pristojnem organu.

Predlagana rešitev omogoča, da se status funkcionarja med izvrševanjem funkcije in po prenehanju funkcije glede izplačevalca ne spreminja ter da mu je zagotovljeno uveljavljanje v skladu z zakonom priznane pravice brez nepotrebnih zapletov ali kakršnih koli težav glede pristojnosti izplačevanja plače in drugih prejemkov ali pa nadomestila plače po prenehanju opravljanja funkcije. Zakon prav tako določa, da funkcionar, ki funkcijo opravlja nepoklicno, prejema plačilo za opravljanje funkcije ter povračila stroškov, ki jih ima v zvezi z opravljanjem te funkcije, v organu, v katerem nepoklicno opravlja funkcijo. V obeh primerih predlagana rešitev temelji tudi na dejstvu, da imajo pristojne strokovne službe v organu, kjer funkcionar izvršuje oziroma je izvrševal funkcijo, vse potrebne podatke in možnosti za nemoteno zagotavljanje pravic funkcionarjev tako med trajanjem kot tudi po prenehanju mandata. Morebitna drugačna rešitev glede izplačevalca tudi ni možna.

Zakon v zvezi s tem posebej ureja pravice funkcionarjev v samoupravni lokalni skupnosti. Občinski oziroma mestni svet je organ lokalne skupnosti, ki nima posebnih strokovnih služb, spremljajoče, administrativno tehnične in druge strokovne naloge pa opravlja uprava samoupravne lokalne skupnosti, zato funkcionarjem v samoupravni lokalni skupnosti te pravice zagotavlja uprava samoupravne lokalne skupnosti.

K 9. členu

Funkcionar, ki opravlja funkcijo poklicno, ima pravico do plače v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju. Ker so plače funkcionarjev z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju natančno določene, ta zakon podrobnosti v zvezi s to problematiko ne bo urejal. Njegov namen je, da v zvezi z izplačevanjem predvsem nadomestil plač uredi le tiste zadeve, ki niso posebej urejene v drugem zakonu ali na njegovi podlagi izdanem predpisu.

K 10. členu

Zakon ureja tudi pravice poklicnih funkcionarjev do nadomestil plače za čas opravičene odsotnosti, in sicer določa, da ima funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, pravico do nadomestila plače zaradi odsotnosti zaradi dopusta, bolezni ali poškodbe. Pri določitvi višine nadomestila za čas odsotnosti zaradi letnega dopusta zakon povzame rešitev, ki velja za javne uslužbence v državni upravi, in sicer je nadomestilo plače za ta čas določeno v višini plače preteklega meseca za polni delovni čas.

Zakon o poslancih, Zakon o ustavnem sodišču, Zakon o sodniški službi in Zakon o državnem tožilstvu izrecno določajo, da delodajalec poslancu, sodniku ustavnega sodišča, sodniku in državnemu tožilcu za zadržanost z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, izplačuje nadomestilo plače v višini 80 odstotkov njihove plače, in sicer do 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ za 120 delovnih dni v koledarskem letu. Ostalim funkcionarjem, ki poklicno opravljajo funkcijo in javnim uslužbencem pa delodajalec iz lastnih sredstev, upošteva določb 137. člen Zakona o delovnih razmerjih za zadržanost z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, izplačuje nadomestilo plače v višini 80 % njihove plače in sicer do 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ za 80 delovnih dni v koledarskem letu. Razlika je v skupnem številu delovnih dni v koledarskem letu (120 oz. 80 delovnih dni) za katere delodajalec izplačilo nadomestilo plače v njegovo breme. Do razlike je prišlo s Zakonom o spremembah Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 15/22), ki je skupno število delovnih dni v koledarskem letu za katere delodajalec izplačilo nadomestilo plače v njegovo breme zmanjšal iz 120 na 80 delovnih dni, tej spremembi Zakona o delovnih razmerjih pa niso sledile spremembe zgoraj navedenih posebnih predpisov. Zaradi poenotenja ureditve, zato tretji odstavek 10. člena, v povezavi s 4. odstavkom prvega člena določa za vse funkcionarje, ki funkcijo opravljajo poklicno, enotno ureditev nadomestil plače za čas zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, ki je enaka ureditvi, ki velja za javne uslužbenke v državni upravi ter je določena tudi z Zakonom o delovnih razmerjih.

K 11. členu

Zakon dopušča tudi možnost, da določena nadomestila plače za odsotnosti funkcionarjev, ki funkcijo opravljajo poklicno, niso posebej urejena, zaradi česar vsebuje določbo, da se v takem primeru uporabijo nadomestila v višini in pod pogoji, kot jih določa zakon ali drug predpis za javne uslužbenke v državni upravi.

K 12. členu

Zakon ureja tudi plačilo za opravljanje funkcije člana in podpredsednika državnega sveta, pri čemer povzema veljavno ureditev Zakona o dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 21/13), ki je določil, da ima član državnega sveta pravico do plačila za opravljanje funkcije ter do povračila stroškov, ki jih ima v zvezi z opravljanjem funkcije.

Zakon veže določitev višine plačila za opravljanje funkcije člana in podpredsednika državnega sveta na osnovno plačo predsednika državnega sveta. Določa, da lahko znaša plačilo za opravljanje funkcije največ tretjino navedene osnovne plače, pri čemer pa določitev konkretne višine in pogoje, ob izpolnjevanju katerih članom in podpredsedniku državnega sveta plačilo pripada, prepušča posebnemu aktu, ki ga sprejme sam državni svet.

K 13. členu

Glede na namen zakona, da enotno in pregledno uredi pravice in položaj funkcionarjev med trajanjem mandata in po prenehanju, je treba v zakonu urediti tudi situacijo, ko funkcionar zaradi pripora ali prestajanja zaporne kazni ne more opravljati funkcije. Posebej je določeno, da v tem času nima pravice do plače, do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije in do drugih prejemkov ter drugih pravic, ki jih imajo funkcionarji v času opravljanja funkcije.

K 14. členu

Predlog zakona natančno določa, kateri prejemki in povračila stroškov pripadajo funkcionarju, ki funkcijo opravlja poklicno, pri čemer pa lahko glede na vrsto in naravo funkcije področni zakon določa še druge prejemke ali povračila stroškov.

Predlog zakona sledi cilju, da se funkcionarjem, ki funkcijo opravljajo poklicno, obseg pravic glede nekaterih povračil stroškov in drugih prejemkov praviloma določa enako, kot so te pravice določene za javne uslužbenke.

Zakon določa, da funkcionarjem, ki poklicno opravljajo funkcijo, pod pogoji in v višini kot to velja za javne uslužbenke, pripadajo naslednji prejemki in povračila:

- povračilo stroškov prevoza na delo in z dela,
- stroški in obračun stroškov na službenem potovanju v državi,
- dnevnice za službeno potovanje v državi,
- kilometrina za uporabo lastnega avtomobila za službene namene v državi,
- stroški prenočevanja,
- terenski dodatek,
- regres za letni dopust,
- jubilejna nagrada,
- solidarnostna pomoč in
- odpravnina ob upokojitvi.

Predlagatelj ocenjuje, da ni posebnih razlogov, da bi ta povračila, ki se zagotavljajo iz javnih sredstev, funkcionarjem pripadala pod bistveno drugačnimi pogoji in v drugačni višini kot to velja za javne uslužbenke.

Zaradi specifik opravljanja funkcije (v primerjavi z opravljanjem del in nalog skladno s pogodbo o zaposlitvi), pa predlog zakona pogoje za povračilo regresa za prehrano, povračilo stroškov za službeno potovanje v tujini in nadomestilo za ločeno življenje izrecno opredeljuje, pri čemer pa določa, da je višina regresa za prehrano in nadomestila za ločeno življenje enaka kot velja za javne uslužbenke.

Skladno s predlogom zakona funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo, pripada regres za prehrano kot povračilo stroškov prehrane, in sicer v enaki višini kot pripada za javne uslužbenke, ki imajo enakomerno razporejen delovni čas in delajo najmanj s polovičnim delovnim časom dnevno. Navedeno pomeni, da bo funkcionar za dan opravljanja funkcije, ne glede na to koliko časa bo na konkretni dan opravljal funkcijo, upravičen do enega regresa za prehrano. Glede na to, da je v obdobju od 1. januarja do 30. junija 2024 za javne uslužbenke znašala višina enega regresa za prehrano 6,90 evra, bi bil, upošteva je navedeno funkcionar za dan prisotnosti upravičen do regresa za prehrano v višini 6,90 evra. Dejstvo je, da funkcionarji praviloma v izvršilni in zakonodajni veji oblasti ter tudi v lokalnih skupnostih nimajo določenega delovnega časa, ampak opravljajo funkcijo ves čas. Upošteva je navedeno ni možno pravice do regresa za prehrano urejati na način, kot je to urejeno za javne uslužbenke. Ker pa gre za povračilo stroška prehrane med opravljanjem funkcije, velja, da se v primeru, ko strošek ne nastane ali je poravnana na drug način (na primer dnevnic), ne izplača.

Predlog zakon določa, da funkcionarju, ki poklicno opravlja funkcijo in je zaradi opravljanja funkcije, na katero je bil izvoljen ali imenovan, ločen od svoje ožje družine, pripada nadomestilo za ločeno življenje, vendar samo v primeru, če znaša razdalja od naslova bivališča ožje družine do naslova organa več kot 70 kilometrov. Razdalja se ugotovi z merilnikom »Google zemljevidi«, enako kot za povračilo stroškov prevoza. Zakon opredeli ožjo družino v okvir katere sodijo: zakonec, zunajzakonski partner, otroci in posvojenci, ki jih je funkcionar po zakonu dolžan preživljati in jih tudi dejansko preživlja, ter partner v času trajanja registrirane istospolne partnerske skupnosti.

Predlog zakon določa, da ima funkcionar pravico do povračila stroškov za službeno potovanje v tujini. Višine dnevnic za službeno potovanje v tujino glede na stroške v posamezni državi oziroma kraju, povračilo stroškov za prenočišče, povračilo stroškov prevoza in povračilo drugih stroškov, nastalih na službenem potovanju v tujino, uredi vlada z uredbo. Povračila stroškov za službeno potovanja v tujino tako ureja Uredba o povračilu stroškov za službeno potovanja v tujino (Uradni list RS, št. 76/19, 180/20 in 116/21), ki v 1. členu določa, da ureja povračilo stroškov za službeno potovanja v tujino za javne uslužbenke in funkcionarje v državnih organih, samoupravnih lokalnih skupnostih, javnih agencijah, javnih skladih, javnih zavodih, javnih gospodarskih zavodih ter drugih osebah javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna samoupravne lokalne skupnosti.

Pravico do povračil stroškov in drugih prejemkov funkcionar uveljavlja v organu, kjer opravlja funkcijo, izpolnjevanje pogojev preveri pristojni organ oziroma organ, v katerem funkcionar uveljavlja te pravice, ki mu tudi izplačuje povračila stroškov in druge prejemke.

Ta zakon tako ne posega v ureditev drugih povračil stroškov ali prejemkov, ki jih določajo posebni zakoni. Ureditev v posebnih zakonih ostaja, kar pomeni, da funkcionarjem po posebnih zakonih pripadajo še povračila stroškov in prejemki, ki jih ta zakon ne ureja, kot na primer stroški selitve zaradi prevzema funkcije ali stroški, ki jih imajo poslanci z delom z volivci na terenu.

K 15. členu

Zakon določa, da se funkcionarju ne sme določiti in izplačevati povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije in drugih prejemkov, ki jih določa ta zakon v drugačni višini, kot jo določa ta zakon. Funkcionar je preveč izplačane zneske dolžan vrniti, in sicer tako, da se z organom, v katerem opravlja funkcijo, dogovori o načinu vrnitve. Če ne pride do dogovora, mora organ preveč izplačani znesek zahtevati s tožbo pred pristojnim sodiščem.

Zakon izrecno določa, da funkcionar povrne preveč izplačane zneske povračil stroškov, ki jih je prejel v obdobju zadnjih dvanajstih mesecev pred prenehanjem izplačevanja v nasprotju z določili zakona.

Zakon tudi nalaga organu, v katerem funkcionar izvršuje funkcijo, da v primeru, ko je višina izplačanega prejemka ali povračila stroška v nasprotju s tem zakonom, zagotovi izplačila v skladu s pogoji in v višini, kot to določa ta zakon, in s tem seznaniti funkcionarja. Predlagana določba sledi cilju ekonomične porabe javnih sredstev.

K 16. členu

V skladu s cilji po enotni ureditvi pravic funkcionarjev, ki poklicno opravljajo funkcijo, zakon vsebuje določbo glede pravice do letnega dopusta, in sicer določa, da ima funkcionar v času trajanja funkcije pravico do letnega dopusta po merilih, ki veljajo za javne uslužbence v državni upravi, in sicer se upošteva delovna doba, starost funkcionarja, skrb za otroke ter zdravstvene in socialne razmere. Zaradi zahtevnosti opravljanja funkcije imajo funkcionarji osem dni letnega dopusta.

Opozorit velja, da bo ta člen urejal letni dopust za funkcionarje, za katere te vsebine ne ureja poseben zakon. Ureditev v področnih zakonih glede letnega dopusta ostaja ne spremenjena in ta zakon vanjo ne posega.

Ker funkcionarji za opravljanje funkcije ne sklenejo pogodbe o zaposlitvi in niso v delovnem, pač pa službenem razmerju, predlog tretjega odstavka 16. člena izrecno določa, da funkcionarju ne pripada pravica do nadomestila za neizrabljen letni dopust.

K 17. členu

Pod pogoji in v primerih, ki so urejeni za javne uslužbence v državni upravi, ima funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, v koledarskem letu tudi pravico do odsotnosti s pravico do nadomestila plače, pri čemer mu pripada nadomestilo plače v višini, kot velja za odsotnost zaradi rednega letnega dopusta. Ta odsotnost lahko traja največ 7 dni, gre pa za okoliščine in razmere, ko lahko funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, zaradi osebnih razlogov uveljavlja pravico do take odsotnosti.

K 18. členu

Za izvrševanje posamezne funkcije morajo biti zagotovljeni ustrezni pogoji. Zagotavlja jih organ, v katerem funkcionar izvršuje funkcijo. Med te pogoje sodi uporaba službenega avtomobila, mobilnega telefona in druge opreme (npr. prenosnega računalnika). Zakon daje podlago, da se pogoji, merila in kriteriji za pridobitev pravice do njihove uporabe uredi s posebnim aktom.

Zakon daje tudi podlago, da se s posebnim aktom uredi pravica funkcionarja do uporabe službenega stanovanja (ta pravica bo vezana na oddaljenost funkcionarjevega bivališča od kraja, kjer opravlja funkcijo).

Posebni akt za funkcionarje v organih državne uprave sprejme vlada, za funkcionarje v drugih državnih organih sprejmejo ta akt državni organi samostojno, za funkcionarje v samoupravnih lokalnih skupnosti pa akt sprejme občinski svet.

K 19. členu

Zakon določa tudi, da ima funkcionar pravico do usposabljanja in izpopolnjevanja za opravljanje funkcije. Smiselno je, da si za opravljanje funkcije pridobiva dodatna znanja in se usposablja, pri čemer se sredstva za usposabljanje in izpopolnjevanje zagotavljajo v finančnem načrtu organa, v katerem funkcionar opravlja svojo funkcijo. Sredstva za usposabljanje in izpopolnjevanje funkcionarjev v samoupravnih lokalnih skupnostih zagotavlja uprava samoupravne lokalne skupnosti. Zakon določa, da ima v okviru pravice do usposabljanja in izpopolnjevanja funkcionar, ki poklicno opravlja funkcijo, pravico biti odsoten v času usposabljanja in izpopolnjevanja, s pravico do nadomestila plače. Ne glede na to ali funkcionar funkcijo opravlja poklicno ali nepoklicno, pa ima pravico do povračila stroškov, ki nastanejo zaradi izvajanja pravice.

Zakon daje tudi podlago, da se s posebnim aktom uredi pravica funkcionarja do usposabljanja in izpopolnjevanja. Posebni akt za funkcionarje v organih državne uprave sprejme vlada, za funkcionarje v drugih državnih organih sprejmejo ta akt državni organi samostojno, za funkcionarje v samoupravnih lokalnih skupnosti pa akt sprejme občinski svet.

K 20. členu

V okviru zagotavljanja pogojev, na podlagi katerih lahko funkcionarji, ki izvajajo oblastno funkcijo, odločitve sprejemajo neodvisno in torej brez strahu, da bodo za odločitve, ki je strokovna, a nevšečna, sankcionirani s sodnim postopkom, zakon za funkcionarje določa pravico za plačane pravne pomoči, zastopanja po državnem odvetništvu in pravico do začasne založitve sredstev.

Organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti, mora funkcionarju, ki je zaradi izvrševanja javne funkcije v odškodninskem, predkazenskem, kazenskem ali prekrškovnem postopku, omogočiti plačano pravno pomoč, torej zagotoviti stroške pravnega zastopanja funkcionarja. Stroške pravnega zastopanja funkcionarja organ oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti prevzame v primeru, ko je funkcionar tožen (je na pasivni strani) zaradi opravljanja javne funkcije. Plačana pravna pomoč obsega plačilo stroškov izvajalca pravne pomoči - odvetnika, ki je po zakonu o odvetništvu vpisan v imenik odvetnikov, ali odvetniške družbe, ustanovljene po zakonu, ki ureja odvetništvo, ki si ga funkcionar izbere.

Člen določa, da funkcionarju pripada povrnitev stroškov zastopanja izvajalca pravne pomoči v višini, določeni v posebnem delu Odvetniške tarife (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22). Izrecno je določeno, da funkcionarju ne pripada povračilo plačila za odvetniške storitve, dogovorjene s pogodbo o plačilu stroškov zastopanja v skladu z 15. členom Odvetniške tarife.

K 21. členu

Člen določa, da mora funkcionar, ki uveljavlja pravico do plačane pravne pomoči, vlogi priložiti dokazilo, da je zoper njega uveden odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek zaradi opravljanja javne funkcije, kratek opis naloge, v zvezi s katero teče odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek ter navedbo razlogov in dejstev, ki dokazujejo, da se postopek nanaša na postopanja funkcionarja v okviru opravljanja javne funkcije. Funkcionar v državnem organu pa mora v odškodninskem postopku predložiti tudi pisno obvestilo državnega odvetništva o zavrnitvi zastopanja zaradi nasprotja interesov.

Za funkcionarje v državnih organih, organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo, ugotovi izpolnitev pogojev do plačane pravne pomoči v roku 14 dni od prejema popolne vloge. Za funkcionarje v samoupravni lokalni skupnosti pa ugotovitev izpolnjevanja pogojev opravi uprava samoupravne lokalne skupnosti.

Organ, v katerem funkcionar opravlja funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti na podlagi vloge in priloženih dokazil zgolj preveri ali je zoper funkcionarja uveden odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek ter ali je navedeni postopek uveden zaradi postopanja funkcionarja v okviru opravljanja javne funkcije.

K 22. členu

Izvajalca pravne pomoči, odvetnika ali odvetniško družbo, si funkcionar izbere skladno z določili zakona, ki ureja odvetništvo, praviloma v kraju svojega bivališča ali v kraju sedeža sodišča, pri katerem poteka odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek.

Člen določa, da funkcionarju vse stroške odobrene pravne pomoči, plačuje organ, v katerem ta opravlja funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti. Na željo funkcionarja, pa lahko organ oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti stroške plačane pravne pomoči plačuje tudi neposredno izvajalcu pravne pomoči. V tem primeru mora funkcionar organu oziroma upravi samoupravne lokalne skupnosti posredovati vse potrebne podatke izvajalca pravne pomoči za izvedbo plačila. Določen pa je tudi 30 dnevni rok plačila računa, ki je določen z zakonom o izvrševanju proračuna.

Če se v odškodninskem, predkazenskem, kazenskem ali prekrškovnem postopku funkcionarju stroški pravne pomoči povrnejo, jih je funkcionar v roku 15 dni od prejema dolžan povrniti organu oziroma upravi samoupravne lokalne skupnosti, ki mu je omogočala plačano pravno pomoč.

Člen določa, da mora funkcionar, ki v odškodninskem, predkazenskem, kazenskem ali prekrškovnem postopku ne uspe, to je če je zoper funkcionarja izdana pravnomočna sodba, s katero je bilo ugodeno zahtevku, ali pravnomočna obsodilna sodba, organu oziroma upravi samoupravne lokalne skupnosti, ki mu je omogočala plačano pravno pomoč, v roku 30 dni od pravnomočne sodbe vrniti stroške plačane pravne pomoči. V primeru delne ugoditve zahtevku, mora funkcionar povrniti sorazmerni del stroškov plačane pravne pomoči.

K 23. členu

Glede na to, da država preko državnega odvetništva zagotavlja zastopanje države in državnih organov, zakon določa, da tudi funkcionarje v državnih organih, ki so osebni nosilci vseh treh vej oblasti, v odškodninskih postopkih zastopa državno odvetništvo. Funkcionarji v državnih organih predstavljajo državo, ki jo v morebitnih postopkih pred sodišči po zakonu zastopa državno odvetništvo, ki je specializirano za področje zastopanja države. Upošteva se navedeno zakon določa, da funkcionarja v državnem organu zoper katerega se vodi odškodninski postopek zaradi opravljanja javne funkcije, zastopa državno odvetništvo.

Zakon izrecno predvideva možnost, da lahko funkcionar v državnem organu s pisno izjavo odkloni zastopanje po državnem odvetništvu. V tem primeru funkcionar nima pravice do plačane pravne pomoči, ki jo določa 20. člen tega zakona.

Če bi bila v okviru odškodninskega postopka tožena tako funkcionar kot državni organ, do česar bi lahko prišlo na primer zaradi očitkov funkcionarju v okviru izvrševanja funkcije, bi praviloma moral biti pravni interes obeh (tako funkcionarja kot tudi državnega organa) enak. V primeru obstoja nasprotja interesov med državnim organom in funkcionarjem, pa bi državno odvetništvo zastopalo zgolj državni organ, funkcionarju pa bi bila omogočena pravica do plačane pravne pomoči, to je pravica do povrnitve stroškov izvajalca pravne pomoči (odvetnika ali odvetniške družbe). Morebitno nasprotje interesov ureja 10. člen Zakona o državnem odvetništvu. Člen določa, da mora državno odvetništvo v primeru nasprotja interesov, ki ima za posledico, da državno odvetništvo funkcionarja v odškodninskem postopku ne bi zastopalo, o odklonitvi zastopanja funkcionarja pisno obvestiti. To pisno obvestilo funkcionar predloži vlogi za uveljavljanje pravice do plačane pravne pomoči iz 21. člena tega zakona.

Člen določa, da mora funkcionar, ki v odškodninskem postopku ne uspe - v celoti ali deloma - državnemu odvetništvu povrniti stroške zastopanja. Stroški zastopanja se določijo glede na

višino, ki jo določa posebni del Odvetniške tarife (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22). Funkcionar pa mora vrniti stroške zastopanja v roku 30 dni od pravnomočne sodbe.

K 24. členu

Člen določa, da ima funkcionar poleg pravice do plačane pravne pomoči oziroma zastopanja po državnem odvetništvu tudi pravico, da organ, v katerem opravlja funkcijo, oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti za funkcionarja začasno založi sredstva, ki so potrebna za plačilo sodnih taks in predujmov za stroške sodnega postopka. Začasna založitev sredstev je predvidena za primere, ko se zoper funkcionarja vodi predkazenski, kazenski, odškodninski ali prekrškovni postopek zaradi opravljanja javne funkcije.

Za uveljavljanje pravice do začasne založitve sredstev se uporablja določba 21. člena tega zakona, ki določa, da mora funkcionar za uveljavljanje pravice predložiti vlogo, določa tudi priloge, ki jih mora vlogi priložiti in rok v katerem pristojni organ obvesti funkcionarja o izpolnitvi pogojev do začasne založitve sredstev. Za izvajanje pravice do začasne založitve pa se uporablja določba 22. člena tega.

K 25. členu

Predlagani člen ureja pravico funkcionarjev, ki so bili do izvolitve oziroma imenovanja na funkcijo v delovnem razmerju, do vrnitve na delo. Funkcionar, ki je bil do izvolitve oziroma imenovanja v delovnem razmerju, ima pravico, da se najkasneje v 30 dneh po prenehanju funkcije vrne na delo, ki ga je opravljal, ali na drugo delo, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi, razen če iz objektivnih razlogov to ni mogoče. Za obdobje 30 dni pripada bivšemu funkcionarju nadomestilo plače v višini 80 odstotkov zadnje mesečne plače, ki jo je prejel, ko je opravljal funkcijo. To nadomestilo izplača organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo, in sicer brez posebnega postopka na podlagi obvestila funkcionarja, da se bo v 30 dneh vrnila na prejšnje delo. Funkcionar, ki bo po prenehanju funkcije, izkoristil možnost, da se v 30 dneh vrne na prejšnje delo, po preteku 30 dni ne more uveljavljati še pravice do nadomestila plače po prenehanju funkcije, saj je treba vlogo za to nadomestilo skupaj z dokazili vložiti v 15 dneh po prenehanju funkcije.

K 26. členu

Predlog zakona posebno poglavje namenja ureditvi pravic po prenehanju funkcije. Pri tem sledi usmeritvam glede racionalne rabe javnih sredstev ter vzpodbujanja strokovno usposobljenih posameznikov h kandidiranju za javne funkcije. To bo možno tudi ob pogoju, da je ureditev pravic in obveznosti med opravljanjem funkcije in po prenehanju mandata vnaprej znana.

Predlog zakona določa pravico do nadomestila po prenehanju opravljanja funkcije, ki jo veže na čas opravljanja funkcije, in določa, da funkcionar nima pravice do nadomestila plače, če mu funkcija preneha pred potekom šestih mesecev od izvolitve ali imenovanja. Funkcionar, ki mu je prenehala funkcija in iz objektivnih razlogov ne more nadaljevati z opravljanjem prejšnje funkcije ali nadaljevati prejšnjega dela ali dobiti druge ustrezne zaposlitve ter ne izpolnjuje pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s predpisi, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma s posebnimi predpisi, v katerih je urejena pravica do starostne pokojnine, ima, dokler se ne zaposli ali začne opravljati funkcije ali začne opravljati pridobitne dejavnosti oziroma dokler ne izpolni navedenih pogojev za upokojitev, pravico do nadomestila plače v višini 80 odstotkov zadnje mesečne plače, ki jo je prejel, ko je opravljal funkcijo, vendar najdlje šest mesece od prenehanja funkcije oziroma najdlje tri mesece od prenehanja funkcije, če mu je ta prenehala po lastni želji. Pravice do nadomestila plače nima funkcionar, ki mu je funkcija prenehala zaradi razlogov, določenih v 6. členu.

K 27. členu

S tem členom je določen način uveljavljanja in odločanja o pravici do nadomestila plače. O pravici odloča pristojni organ, ki je opredeljen v 3. členu predloga zakona.

Funkcionar, ki mu je funkcija prenehala, lahko uveljavlja pravico do nadomestila plače v petnajstih dneh po prenehanju funkcije na podlagi vloge za uveljavljanje pravice do nadomestila plače ter

dokazil o izpolnjevanju pogojev za pridobitev te pravice. Hkrati je treba z vlogo izkazati tudi, zakaj vrnitev k prejšnjemu delodajalcu ni mogoča. O vlogi mora pristojni organ odločiti v štirinajstih dneh z odločbo.

V času prejemanja nadomestila plače je bivši funkcionar dolžan obvestiti organ, ki je odločil o pravici do prejemanja nadomestila plače po prenehanju funkcije, o svojih prejemkih iz naslova opravljanja dela, saj se mu pri naslednjem obračunu nadomestila plače znesek nadomestila zniža za prejete zneske. Bivši funkcionar v času prejemanja nadomestila plače ne sme sklepati dogovorov za odložena plačila in drugih dogovorov, ki bi bili v nasprotju z namenom zakona.

Posebej je urejeno tudi, kdaj funkcionarju, ki mu je funkcija prenehala, pravica do prejemanja nadomestila plače preneha, in sicer, če:

- se zaposli oziroma začne opravljati funkcijo,
- začne opravljati pridobitno dejavnost,
- izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine brez zmanjšanja v skladu s predpisi, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma v skladu s posebnimi predpisi, v katerih je urejena pravica do starostne pokojnine.

Zakon tudi jasno določa, da nadomestilo plače, prispevke za socialna zavarovanja, davke ter morebitno odpravnino ob upokojitvi izplača organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo, iz sredstev svojega finančnega načrta.

K 28. členu

Člen določa sankcijo za primer kršitve določbe glede obvestitve pristojnega organa o spremenjenih okoliščinah, na podlagi česar se bi spremenila višina nadomestila plače. Prav tako je določena sankcija za primer, če bi funkcionar neupravičeno sklenil dogovor za odložena plačila ali drug dogovor. V obeh primerih funkcionarju pravica do nadomestila preneha, vrne pa tudi zneske neupravičeno prejetih nadomestil, in sicer najpozneje v roku 30 dni od prenehanja pravice do nadomestila. Če funkcionar neupravičeno prejetih nadomestil ne vrne, mora organ te zneske zahtevati s tožbo pred pristojnim sodiščem.

K 29. členu

Zakon določa, da funkcionar po prenehanju funkcije ni upravičen do prejemanja nadomestila v skladu s tem ali drugim zakonom za čas, ko po prenehanju funkcije prestaja pripor ali zaporno kazen. Če se prestajanje pripora ali zaporne kazni izteče pred potekom časa, ki je s tem zakonom določen za prejemanje nadomestila, ima pravico do nadomestila za preostalo obdobje.

K 30. členu

Zakon določa, da ima funkcionar pravico do nadomestila plače za obdobje, določeno v odločbi pristojnega organa, od naslednjega dneva po prenehanju funkcije.

K 31. členu

Zakon jasno določa pravice funkcionarja, ki po prenehanju mandata pridobi pravico do nadomestila plače, in sicer se mu čas prejemanja nadomestila šteje kot pokojninska doba in je vključen v obvezna socialna zavarovanja. V primeru, da se v času ali po zaključku prejemanja nadomestila upokoji, mu pripada tudi odpravnina ob upokojitvi v skladu s tem zakonom. Nadomestilo plače na podlagi sklepa pristojnega organa izplačuje organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo. Za funkcionarje v samoupravnih lokalnih skupnostih nadomestilo plače izplačuje uprava samoupravne lokalne skupnosti.

K 32. členu

Člen določa, da imajo tudi funkcionarji po prenehanju mandata, pravico do plačane pravne pomoči, zastopanja po državnem odvetništvu in pravico začasne založitve sredstev, če se zoper njih vodi odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopek zaradi opravljanja javne funkcije. Navedene pravice pripadajo funkcionarju, ki mu je funkcija že prenehala, če se

odškodninski, predkazenski, kazenski ali prekrškovni postopki vodijo zaradi postopanj, ki so jih izvršili v času, ko so še opravljali funkcijo.

Izrecno je določeno, da izpolnjevanje pogojev za pridobitev pravic ugotavlja organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti. Člen določa tudi, da navedene pravice zagotavlja organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo oziroma uprava samoupravne lokalne skupnosti. Glede samih pravic, njihovega uveljavljanja iz izvajanja člen določa, da se uporabljajo določbe 20., 21., 22., 23. in 24. člena tega zakona.

K 33. členu

Člen določa, da se iz državnega proračuna krijejo stroški udeležbe zakonca predsednika republike, predsednika državnega zbora, predsednika vlade, predsednika državnega sveta in ministra za zunanje zadeve, kadar je zakonec vabljen na mednarodni obisk v tujini in je zanj organiziran spremljevalni program. Stroški udeležbe povabljenega zakonca se iz državnega proračuna krijejo le v primeru, če teh stroškov ne krije gostitelj.

Zakon določa, da se iz državnega proračuna, enako kot to velja za zakonca, krijejo tudi stroški udeležbe osebe, ki s predsednikom republike, predsednikom državnega zbora, predsednikom vlade, predsednikom državnega sveta in ministrom za zunanje zadeve, živi v zunajzakonski skupnosti kot jo opredeljujejo predpisi o zakonski zvezi.

V nadaljevanju člen določa, da se iz državnega proračuna krijejo tudi stroški udeležbe zakoncev predstavnikov tujih držav ali mednarodnih organizacij, ki se na povabilo predsednika republike, predsednika državnega zbora, predsednika vlade, predsednika državnega sveta ali ministra za zunanje zadeve udeležijo obiska v Republiki Sloveniji, v okviru katerega je zanje organiziran spremljevalni program.

Zakon določa, da se iz državnega proračuna, enako kot to velja za zakonca, krijejo tudi stroški udeležbe osebe, ki s predstavnikom tuje države ali mednarodne organizacije, živi v zunajzakonski skupnosti.

K 34. členu

Glede na to, da zakon določa pravice funkcionarjev, predlagatelj ocenjuje, da je ustrezna rešitev, po kateri ima funkcionar pravico vložiti zahtevo za uveljavljanje svojih pravic po tem zakonu ter tudi pravico do ugovora zoper odločitve pristojnih organov o njegovih pravicah in obveznostih. Zahtevo za varstvo pravic in ugovor zoper odločitve vloži funkcionar pri organu, ki je pristojen za odločitve o pravicah in obveznostih (na primer državni sekretar na vlado, župan na pristojno komisijo občinskega sveta). Zakon določa, da pristojni organ preizkusi svojo odločitev in jo lahko v primeru, da ugotovi, da ni bila pravilna oziroma zakonita, tudi spremeni. Če pa funkcionar ni zadovoljen z odločitvijo o svoji zahtevi oziroma ugovoru ali pa če pristojni organ ne odloči v 30 dneh od vložitve zahteve ali ugovora, lahko zahteva varstvo svojih pravic pri pristojnem delovnem sodišču.

K 35. členu

Predlagani člen ureja nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, in sicer nadzor nad izvajanjem uveljavljanja pravice do nadomestila po prenehanju mandata. Določeno je, da je pristojni organ za izvajanje nadzora proračunska inšpekcija, ki je organizirana v okviru Ministrstva za finance. V občini nadzor opravljajo občinski inšpektorji, saj o pravici funkcionarja po prenehanju mandata odloča Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja in gre za nadzor, ki je povezan z aktom občinskega organa.

K 36. členu

Za kršitve določb, ki urejajo uveljavljanje pravice do nadomestila plače po prenehanju mandata, se predlaga globa v višini 1.000 evrov.

K 37. členu

Povračila stroškov in drugi prejemki ne glede na določbe nekaterih posebnih zakonov so bila od leta 2012 za funkcionarje najprej urejena v ZUJF, nato pa v ZSPJS-A . Pred tem je Zakon o poslancih v 28. členu taksativno določal nabor povračil stroškov in drugih prejemkov do katerih so upravičeni poslanci, med drugim tudi pravico poslanca do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj.

S predlogom spremembe 28. člena Zakona o poslancih se za poslance ponovno določa pravica do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj. Povračilo stroškov prevoza pripada poslancu v višini kot je za javne uslužbenke določeno povračilo stroškov prevoza na delo in z dela. Ostala povračila stroškov in drugih prejemkov, skupna vsem poklicnim funkcionarjem so določena v 14. členu predloga tega zakona.

Glede na to, da se s tem zakonom spremeni besedilo 28. člena in določi prenehanje veljave prvega odstavka 29. člena Zakona o poslancih, se upošteva navedeno besedilo 30. člena Zakona o poslancih spremeni tako, da ta določa, da državni zbor oziroma pristojno delovno telo določi pogoje in višino mesečnega pavšalnega zneska za pokrivanje stroškov pri opravljanju funkcije v zvezi z delom v volilni enoti (ne pa tudi pogoje in višine ostalih povračil stroškov in drugih prejemkov, saj je to vsebina tega zakona).

K 38. členu

Povračila stroškov in drugi prejemki ne glede na določbe nekaterih posebnih zakonov so bila od leta 2012 za funkcionarje najprej urejena v ZUJF, nato pa v ZSPJS-A . Pred tem je Zakon o sodniški službi v 55. členu taksativno določal nabor povračil stroškov in drugih prejemkov do katerih so upravičeni sodniki, med drugim tudi pravico sodnika do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj.

S predlogom spremembe 55. člena Zakona o sodniški službi se za sodnike ponovno določa pravica do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj. Povračilo stroškov prevoza pripada sodniku v višini kot je za javne uslužbenke določeno povračilo stroškov prevoza na delo in z dela. Ostala povračila stroškov in drugih prejemkov, skupna vsem poklicnim funkcionarjem so določena v 14. členu predloga tega zakona.

K 39. členu

Povračila stroškov in drugi prejemki ne glede na določbe nekaterih posebnih zakonov so bila od leta 2012 za funkcionarje najprej urejena v ZUJF, nato pa v ZSPJS-A . Pred tem je Zakon o ustavnem sodišču v 74. členu taksativno določal nabor povračil stroškov in drugih prejemkov do katerih so upravičeni sodniki ustavnega sodišča, med drugim tudi pravico sodnika do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj.

S predlogom spremembe 74. člena Zakona o ustavnem sodišču se za ustavne sodnike ponovno določa pravica do povračila stroškov prevoza ob dela prostih dneh iz kraja, kjer ima službeno stanovanje, do kraja stalnega prebivališča in nazaj. Povračilo stroškov prevoza pripada sodniku v višini kot je za javne uslužbenke določeno povračilo stroškov prevoza na delo in z dela. Ostala povračila stroškov in drugih prejemkov, skupna vsem poklicnim funkcionarjem so določena v 14. členu predloga tega zakona.

K 40. členu

Določba ureja rok za sprejem podzakonskih predpisov, uredb vlade, ki morajo biti izdani v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

K 41. členu

Zakon v celoti razveljavlja Zakon o funkcionarjih v državnih organih iz leta 1990, z njegovimi spremembami in dopolnitvami.

Z dnem uveljavitve tega zakona za funkcionarje prenehata veljati tudi prvi in drugi odstavek 8. člena ZSPJS-AA, ki je začasno urejal povračila stroškov in druge prejemke funkcionarjev.

Prav tako prenehajo veljati določbe posameznih zakonov, ki urejajo povračila stroškov in druge prejemke, ki jih ureja ta zakon, ter določbe zakonov, ki se sklicujejo na Zakon o funkcionarjih v državnih organih, in določbe, ki v posameznih zakonih urejajo nadomestilo plače za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom.

K 42. členu

V skladu z običajno ureditvijo začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.